

sij

SPONZOR OLIMPIJSKE
REPREZENTANCE SLOVENIJE

sij

**Intervju s predsednikom uprave:
Lani uspešno, letos novi koraki k trajnosti**

Povezani za zeleno mobilnost

Z Glorio še naprej v svetovnem vrhu

Varnost sodelavca pomeni tudi moja varnost

V najboljših
STVAREH NA SVETU JE
SLOVENSKO
jeklo

INTERVJU S PREDSEDNIKOM UPRAVE

- 4 LANI USPEŠNO, LETOS NOVI KORAKI K TRAJNOSTI

NAPREDUJEMO

- 8 Dvojni intervju: Povezani za zeleno mobilnost

VLAGAMO

- 14 Prenova linije CRNO za zeleno mobilnost
16 Z Glorio še naprej v svetovnem vrhu
18 Natezni preizkusi na novem Zwicku/Roellu

NAPREDUJEMO

- 20 Posodobitve omrežne infrastrukture
in nove varnostne rešitve
22 Napredna analitika za kompleksne industrijske izzive

MARKETINŠKI MOTOR

- 25 Jeklarski trendi 2023

MARKETINŠKI MOTOR

TRAJNOSTNO NARAVNANI

- 30 Skupina SIJ uspešno prestala recertifikacijsko presojo

SKRBIMO ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

- 32 Povezani za varnejše in bolj zdravo delo
37 Varnost sodelavca pomeni tudi moja varnost

NAŠI SODELAVCI

- 39 Kadrovska gibanja v novembru, decembru in januarju
39 Jubilanti v novembru, decembru in januarju

NAŠI TOP NAJ SODELAVCI (3. DEL)

- 42 Natalija, Zvonko, Sebastjan in Gvido –
zaradi njih je delo lepše in uspešnejše

NAŠI SODELAVCI

- 44 Narcise za naše izjemne sodelavke

NAŠI PRIHODNJI SODELAVCI

- 46 Na mladih svet stoji (2. del)

NAŠI SODELAVCI

- 50 Po desetletju razvoja v SIJ ZIP centru ponovna
potrditev standarda kakovosti EQUASS Assurance

OBNAVLJAMO ENERGIJO

- 52 Prava zima in pravo vzdušje: 4. SIJ Zimske igre
56 V 'špuri' ali po utrjeni progi, pa tudi
na biatlonskem strelišču

SKOVANO ZA ODKLOP

- 58 Aforistična šarža
58 Modrujemo
58 Smeh je pol jabolka
58 Sudoku

KRIŽARIMO PO MOŽGANIH

ANJA POTOČNIK, glavna in odgovorna urednica, specialistka za medije in interno komuniciranje, SIJ d.d.

Vir: <https://www.edie.net/a-sustainable-future-what-trends-can-we-expect-to-see-in-sustainability-in-2023/>; <https://www.investopedia.com/terms/s/sustainability.asp>

Ne uresničujemo zahtev, temveč ponosno udejanjamo zaveze

Človek od začetka svojega naseljevanja po planetu Zemlja nenehno in vse intenzivnejše porablja naravne vire, ki pa jih do nedavnega ni sproti obnavljal ali dopolnjeval. Naše preživetvene veščine so se razvijale in s kmetijstvom smo razširili načine pridobivanja hrane, zato smo se ustalili in razvijali nove metode, kako kar najbolje in največ iztisniti iz okolja. Naša potreba po novih virih se je povečala s skoraj vsako novo tehnologijo, ki smo jo razvili. Vendar ima planet svoje meje. Kar je bilo porabljeno, je treba obnoviti. Zato smo zdaj na pragu nepovratne točke, ko moramo naravi končno začeti vračati vse, kar smo ji skozi zgodovino odvzeli. Krožno gospodarstvo, trajnost, zelene tehnologije ... niso več prazne modne besede, ki smo jih imeli polna usta. Zdaj so v povezavi z njimi na vrsto prišle zahteve, ki jih bo moral udejanjati tako južnoameriški kmet, rudar v Afriki, azijski proizvajalec svile kot tudi razvijalec najsodobnejših tehnologij ali direktor svetovne korporacije.

Tisti, ki jemljejo okoljevarstvene zahteve samo kot nujno zlo in sredstvo za ohranitev istega kosa tržne pogače, bodo vse tovrstne zahteve dojemali kot neznosne pritiske. Drugi, ki bodo te zahteve spremenili v trdne zaveze, jih povsem ponotranjili in vestno zasledovali v vseh procesih življenja oziroma poslovanja, bodo prav tako obdržali svoj kos pogače ali ga celo povečali, pri tem pa uživali v zavedanju, da soustvarjajo planet, ki bo trajal tudi, ko njih več ne bo. Tako bo modri človek, ponosno najvišje na lestvici živalskih vrst, končno stopil ob bok živalim in rastlinam, ki ravnovesje in harmonijo znajo ohraniti, če po njih ne lomasti modri človek, ki je zdaj postal nenadoma povsem zelen.

V Skupini SIJ se zavedamo, da moramo storiti za doseganje trajnostnega razvoja še veliko, a lahko smo ponosni, da smo mnogo že naredili. Naše proizvodne družbe so sodobne reciklažne jeklarne, moderniziramo jih z najučinkovitejšimi, okolju najprijaznejšimi tehnologijami in našim zaposlenim najvarnejšimi tehnologijami.

Verjamemo, da bo način, kako prispevamo k trajnosti, vplival tudi na podporo in željo ljudi po delu v družbah Skupine SIJ, saj je mladim pri izbiri službe vse pomembnejši trajnostni profil okolja, v katerem si želijo delati in prispevati k boljšemu jutri.

INTERVJU S PREDSEDNIKOM UPRAVE

Mag. Sara Wagner, vodja korporativnega komuniciranja, SIJ d.d.
Foto: arhiv Skupine SIJ

LANI USPEŠNO, LETOS NOVI KORAKI K TRAJNOSTI

Visoko povpraševanje po izdelkih, ki smo ga dobro izkoristili v prvi polovici lanskega leta, je spremljalo izjemno zahtevno poslovno okolje. Skupina SIJ je znova morala dokazati svojo prilagodljivost. Naša strateška usmeritev na nišne trge, nenehne naložbe v povečevanje učinkovitosti in novi, trdni koraki na področju trajnostnega razvoja so se izkazali za pravo pot. Skupina SIJ je leto zaključila finančno stabilna in dovolj odporna, da kljubuje spreminjajočim se razmeram. Kako smo potovali skozi leto 2022 in katero temo smo postavili v središče v letu 2023, nam je povedal Andrey Zubitskiy, predsednik uprave.

Začniva ta pogovor bolj na splošno. Katera beseda bi po vašem mnenju najbolje opisala poslovno leto 2022?

Več jih je. Leto 2022 je bilo leto priložnosti. To se odraža v naših rezultatih. Prilagodljivost, ki se kaže v našem načinu delovanja. Odpornost, saj Skupina SIJ posluje naprej ne glede na okoliščine, ki niso v prid našemu poslovanju. Povezanost. Z našimi kupci, poslovnimi partnerji in zaposlenimi, s katerimi skupaj krmarimo skozi obdobja negotovosti.

Najbolje pa bi preteklo leto opisala beseda nepredvidljivost. V preteklem letu smo po pandemiji ponovno ugotovili, da je nepredvidljivosti več kot gotovosti. Pomislite, na kako malo stvari, ki so se zgodile samo lani, lahko resnično vplivamo. Nepredvidljivost nas vedno znova preseneti, vselej nastopi, ko to najmanj pričakujemo. S hitrim razvojem tehnologije in geopolitičnimi spremembami zadnjih let vrtinec nepredvidljivosti postaja le še močnejši. A z značajem, trdnim kot jeklo, smo v Skupini SIJ v zadnjih letih že večkrat dokazali, da znamo in zmoremo uspešno prebroditi negotova obdobja.

POSLOVANJE IN POSLOVNE OKOLIŠČINE V LETU 2022

Katere okoliščine so torej najbolj oblikovale lanskoletno poslovanje skupine?

To so zagotovo spremenljive okoliščine zaradi geopolitičnih dogodkov, povezanih z rusko-ukrajinskim konfliktom, s tem povezane visoke cene energentov, ki so julija in avgusta dosegle rekordne ravni, ter visoko povpraševanje po proizvodih. Vodenje skupine v danih razmerah je od nas terjalo posebno previdnost zaradi negotovosti, ki so jo te razmere povzročale tudi pri kupcih. Ti so predvsem v drugi polovici leta postali previdnejši in tudi danes kupujejo bolj sprotno in le najnujnejše. Še dodatno previdnost pa povzročajo tudi visoka inflacija ter občutna rast obrestnih mer in s tem dražje financiranje obratnih sredstev.

Kako smo upravljali tveganja na področju energentov?

Vpliv visokih cen na trgu energentov in tudi negotovost glede oskrbe z energenti smo obvladovali z velikim deležem vnaprej zakupljene energije glede na načrtovani obseg proizvodnje. To se je izkazalo za ustrezno strategijo. Tako smo predvsem našima največjima jeklarskima družbama, SIJ Acroniju in SIJ Metalu Ravne, omogočili proizvodnjo po nižjih cenah, kot so jih v danih trenutkih narekovali tržne cene energentov. Kljub vsem ukrepom je bil zaradi velikega povišanja cen skupni strošek energentov v Skupini SIJ dvakrat večji kot leta 2021.

“Skladno z našim poslovnim modelom smo višje cene energentov prenašali na kupce. Tudi tako smo ob nižjih proizvedenih količinah v primerjavi z letom 2021 lahko ustvarili višje prihodke od prodaje in izboljšali druge finančne kazalnike.

V letu 2022 smo dosegli najboljši finančni rezultat v zgodovini Skupine SIJ. V času tega pogovora rezultatov še nismo javno objavili in jih zato ne moremo razkriti, lahko pa jih pokomentirate.

V letu 2022 smo ustvarili več kot milijardo evrov prihodkov od prodaje ter najvišja EBITDA in čisti poslovni izid doslej. Izboljšali smo kazalnik zadolženosti NFD/EBITDA, zadržali visok delež izvoza in tako tudi ostajamo med največjimi slovenskimi izvozniki. Zadržali smo tudi vodilne tržne deleže na nišnih jeklarskih trgih. Prilagodljivi pristopi in hitro sprejemanje odločitev so nam omogočili uspešno obvladovati izzive in nadaljevati uresničevanje poslovne strategije, začrtane do leta 2025.

Kako pa so naše poslovanje oblikovali geopolitični dogodki? V javnosti in med zaposlenimi so se ob začetku rusko-ukrajinskega konflikta pojavila številna vprašanja o njegovih vplivih na poslovanje.

Enako kot pri drugih podjetjih so spremenljive okoliščine, povezane z geopolitičnimi dogodki, v zvezi z rusko-ukrajinskim konfliktom, tudi od nas terjale previdnost. Sicer pa Skupina SIJ ni bila izpostavljena nobenim neposrednim posledicam z vidika financiranja in že siceršnje izjemno majhne prisotnosti na nekaterih vzhodnih tujih trgih.

“Vpliv sankcij na poslovanje Skupine SIJ je bil enak kot za celotno evropsko in svetovno gospodarstvo, kazal se je predvsem v cenah surovin in energentov ter njihovi dobavljivosti, kar smo uravnavali z upravljanjem zalog.

Pa vendarle povsem brez posledic in prilagoditev ni šlo.

Že večkrat smo dokazali, da smo kot podjetje relativno odporne. V drugi polovici leta 2022 smo izvedli začasno prilagoditev obsega proizvodnje, kot je to storila večina evropskih jeklarskih podjetij. V danih okoliščinah je bilo smiselno, da zaradi hitro spremenljivih geopolitičnih in gospodarskih razmer, predvsem pa nepredvidljivih razmer na energetske trgu, svoje poslovanje fleksibilno prilagajamo. Takšen poslovni model se je izkazal za smiselnega, in smo ga v nekaterih družbah nadaljevali tudi v prvem četrtletju letošnjega leta.

Kaj pa se je dogajalo z družbo SIJ Elektrode Jesenice?

Razmere v družbi so bile slabše že dalj časa. Trudili smo se, dodatno vlagali v proizvodnjo, da bi družbi dali nov zagon. Na koncu smo bili zaradi razmer na svetovnih trgih, upada povpraševanja in slabih rezultatov poslovanja v zadnjih letih primorani sprejeti težko odločitev in družbo likvidirati. Ob tem smo poskušali ravnati odgovorno do vseh deležnikov, predvsem pa do zaposlenih. Večini smo ponudili možnost zaposlitve v drugih družbah Skupine SIJ.

TRAJNOSTNO POSLOVANJE

Naše poslovne usmeritve in cilji se sicer že dolgo prepletajo s trajnostjo, k njej smo se lani zavezali še odločneje. Kaj je botrovalo temu?

Za zeleni prehod, s katerim Evropska unija namerava doseči podnebno nevtralnost Evrope do leta 2050, je potrebno gospodarstvo, ki bo zeleno, krožno, trajnostno. Zakonodajne zahteve za zeleni prehod se tako vse bolj zaostrejejo. Pomembno vlogo pri tem imajo finančne institucije, ki s svojimi naložbenimi portfelji spodbujajo prehod podjetij v zeleno, trajnostno delovanje za doseganje okoljskih in podnebnih ciljev. Na to so vse bolj pozorni tudi naši kupci, ki želijo dosegati ogljično nevtralnost skozi svojo celotno dobavno verigo, v kateri deluje tudi Skupina SIJ. Seveda so tu tudi podnebne spremembe, s katerimi se moramo ukvarjati globalno, če želimo, da bodo tudi naši zanamci lahko udobno živeli na tem planetu.

Skupina SIJ sicer že danes uporablja najboljše tehnologije in proizvaja jeklo po načelu krožnega gospodarstva. Proizvodne družbe Skupine SIJ so sodobne reciklažne jeklarne, pri katerih proizvodnja jekla temelji na uporabi sekundarnih

surovin. V povprečju povzročajo skoraj štirikrat manj ogljikovega dioksida kot integralne jeklarne, ki za proizvodnjo jekla uporabljajo naravne vire, rudo. Skupina SIJ je v prvem polletju 2021 z emitirala 361 kilogramov ogljikovega dioksida na tono odlitega jekla, v prvi polovici leta 2022 pa nekaj manj, 329 kilogramov ogljikovega dioksida na tono odlitega jekla. A svet okoli nas se spreminja. Posebno v Evropi smo zastavili ambiciozne cilje na področju trajnosti, k njihovem doseganju bo prispevala tudi Skupina SIJ. Pri tem nas bo vodil Načrt razogljichenja Skupine SIJ, ki ga nameravamo sprejeti v prvem polletju 2023.

V preteklem letu smo svoje ambicije zapisali v naš prvi uraden trajnostni dokument, v trajnostno strategijo za obdobje 2022-2030, ki je v sozvočju s poslovno strategijo. Strategija trajnostnega razvoja Skupine SIJ je usmerjena v ohranjanje in krepitev najboljših trajnostnih praks sodobnih reciklažnih jeklarskih družb.

Verjamemo, da bomo leta 2030 v mednarodnem okolju Svetovnega združenja jeklarjev prepoznani kot referenca za trajnostni razvoj.

V letu 2023 svoje trajnostno delovanje nadgrajujemo z akcijskimi načrti, načrtom razogljičenja itd. Katere korake konkretno pa smo storili že lani?

Eden od naših poslovnih ciljev je ohranjanje vodilnih tržnih deležev in lani smo zadržali deleže količinske prodaje nerjavnih, orodnih in specialnih jekel. Začeli pa smo povečevati proizvodnjo jekel za perspektivna nova področja, zlasti elektrojekel, povezanih z elektromobilnostjo.

S tem so povezana tudi naša vlaganja, za katera smo v letu 2022 namenili 61,5 milijona evrov. Poglejmo primer: med vidnejšimi naložbami smo nadaljevali nadgradnjo linije CRNO v družbi SIJ Acroni, ki bo sicer zaključena v letu 2024. Cilj naložbe je vzpostavitev stabilne proizvodnje visoko zahtevnih neorientiranih elektropločevin za avtomobilsko industrijo, s katero nas razvojno povezuje sodelovanje v slovenskem avtomobilskem grozdu in pri projektu GREMO (GREen MObility), ki namerava biti močan ekosistem za razvoj rešitev na področju zelene mobilnosti.

Pri izvedbi naložb smo se v letu 2022 sicer še posebno osredotočili na tiste, ki izboljšujejo energetske učinkovitost Skupine SIJ in omogočajo trajnostni razvoj. V Skupini SIJ vse naložbe načrtujemo in izvajamo po načelih najboljše razpoložljive tehnologije, zato z vsako naložbo posredno zmanjšujemo vplive našega delovanja na okolje.

Smo tudi trdno na poti k ničelni stopnji odlaganja odpadkov. V SIJ-u zapiramo vse več snovnih krogov, povečujemo količino sortiranega lastnega odpadka, v letu 2022 pa smo kar 97,6 odstotka industrijskih odpadkov ponovno uporabili, reciklirali ali kako drugače izkoristili, in smo trdno na poti k ničelni stopnji odlaganja odpadkov.

Podrobneje o trajnostnem poslovanju Skupine SIJ se bomo s predsednikom uprave pogovarjali v prihodnji številki revije SIJ.

ODGOVOREN DELODAJALEC

Trajnostno poslovanje kot ključne deležnike podjetja vključuje zaposlene. Kako?

Najvišje na lestvici naših prioritet smo v okviru trajnostne strategije Skupine SIJ postavili prav zaposlene in skrb za njihovo varnost in zdravje. Vsega opisanega ne bi mogli doseči brez naših sodelavk in sodelavcev, ki so temelj naše uspešnosti.

V letu 2022 smo se odgovorno odzvali na druginjo in zaposlenim namenili dodatna izplačila, ki so presegla inflacijo v Sloveniji. Tudi letos bomo s sindikati vodili odprt socialni dialog.

Pri tem bomo morali biti preudarni, saj že opažamo ohlajanje gospodarstva. Rešitve bodo morale biti sprejemljive tako za zaposlene kot za dolgoročno poslovanje Skupine SIJ, v kateri je zaposlenih več kot 3.800 ljudi. V koroški in gorenjski regiji smo največji zaposlovalec, tesno smo povezani z družinami zaposlenih in z lokalnim okoljem, zato čutimo veliko odgovornost.

Kot kaže, tudi leto 2023 ne bo popuščalo z izzivi.

Kaj bi ob koncu pogovora sporočili zaposlenim?

V letu, ki je za nami, smo dokazali, da je jeklena volja vgrajena v naš genski zapis. S takšnim značajem, trdnim kot jeklo, in povezani smo v zadnjih letih že večkrat dokazali, da znamo in zmoremo uspešno prebroditi nepredvidljiva obdobja, ki neusmiljeno preizkušajo naš jekleni značaj. Dokažimo to tudi letos.

Rezultate poslovanja Skupine SIJ v letu 2022 bomo objavili na intranetu Moj SIJ, in sicer takoj po javni objavi.

▾ **NAPREDUJEMO**

Irena Kolenc Janovič, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Acroni
Foto: arhiva družb SIJ Acroni in Hidria
Vir: Eurofer, ACS (Slovenski avtomobilski grozd)

Dvojni intervju: Povezani za zeleno mobilnost

Predstavniki slovenske avtomobilске dobaviteljske industrije se v zadnjih letih okrepljeno povezujejo v misiji za zeleni prehod v brezogljilčno e-mobilnost GREMO (GREEn MObility). Med vidnejšimi članicami Slovenskega avtomobilskega grozda (ACS), ki so dale pobudo za oblikovanje misije, sta družbi SIJ Acroni in Hidria, obe vodilna proizvajalca v svetovnem merilu. O povezovanju v misiji GREMO smo se pogovarjali z mag. Brankom Žerdonerjem, glavnim direktorjem družbe SIJ Acroni, in dr. Iztokom Seljakom, glavnim direktorjem Hidrie Holdinga.

O misiji GREMO

Misija GREMO ni le usmeritev in vizija najvidnejših podjetij ACS, Slovenskega avtomobilskega grozda (Domel, Hidria, Iskra Mehanizmi, Kolektor, LTH Castings, Mahle, SIJ Acroni, TAB, Talum, TPV Automotive in Unior), temveč si prizadeva oblikovati močan ekosistem na področjih izdelkov za elektrificirano mobilnost, vrhunske proizvodne tehnologije, pospešenega uvajanja napredne robotike, avtomatizacije in digitalizacije proizvodnje po načelu industrije 4.0 ter zagotavljanja rešitev krožnega gospodarstva v proizvodnih procesih, s čimer bo pomembno pripomogla k zniževanju okoljskega odtisa.

Mag. Branko Žerdoner, glavni direktor družbe SIJ Acroni

Misiji GREMO je v preteklem letu uspelo narediti pomembne korake v avtomobilski industriji. Ampak vrnimo se na začetek. Kako se je torej začelo?

Glavni povod, da sva se z dr. Seljakom pred leti začela pogovarjati o povezovanju predstavnikov slovenske avtomobilске dobaviteljske industrije, je bil dolgoletno partnerstvo med Hidrio in SIJ Acronijem. Hidria in SIJ Acroni sta odlični primer sklenjenega kroga krožnega gospodarstva: jekleni odpadki, ki nastane v Hidrii pri izdelovanju lamel, postane vložek za našo Jeklaro, ki iz tega izdelava nove izdelke. Lamele iz našega jekla se nato vgradijo v elektromotorje, ki jih lahko naredijo tudi drugi člani Slovenskega avtomobilskega grozda, na primer Domel, Mahle ...

Skratka, slovenska industrija na tem področju je povezana v krog in je kot taka lahko usklajena z vidika razvoja in vsakodnevnega poslovanja ter je obnovljiva, zelena. Junija leta 2021 sem zato dal pobudo, da se SIJ Acroni priključi Slovenskemu avtomobilskemu grozdu, da se še bolj približamo potrebam kupcev in dolgoletnih partnerjev na slovenskem trgu. Je pa ob tem treba dodati, da misija GREMO ni začetek povezovanja, temveč je pomemben korak naprej pri povezovanju v avtomobilski industriji.

Vlada RS je v preteklem letu napovedala, da bo med letoma 2023 in 2027 za misijo GREMO vsako leto namenila 30 milijonov evrov. Kako ocenjujete doseganje dosežke misije GREMO?

V misiji GREMO se poleg predstavnikov slovenske avtomobilske dobaviteljske industrije povezujejo tudi institucije znanja, ne nazadnje pa se v vizijo in cilje vključuje tudi država. Sodelujoči pri misiji smo želeli, da zavodi, inštituti in druge institucije znanja participirajo pri usmerjenih razvojnih in raziskovalnih projektih, in to je misiji GREMO do zdaj dokaj dobro uspelo. Mislim, da nam je tudi državo uspelo prepričati, da je to pomemben in vsebinsko ustrezen projekt ter gonilna panoga, ki ima za seboj verjetno enega najmočnejših argumentov.

E-mobilnost je za SIJ Acroni velika priložnost

Kaj pomeni povezovanje na področju e-mobilnosti v okviru iniciative GREMO za družbo SIJ Acroni?

Povezovanje je za nas pomembno, saj je to področje, ki s pospešenim razvojem e-mobilnosti in posledično povečanjem povpraševanja po elektroplöčevinah pomeni za SIJ Acroni veliko priložnost. Odnos s kupcem je za nas na prvem mestu. To, da imamo na tem področju partnerje v Sloveniji, je za SIJ Acroni velika prednost, saj se zaradi bližine veliko lažje povezujemo ter na podlagi dolgoletnega sodelovanja skupaj razvijamo nove rešitve.

Katere korake načrtujete v povezavi s cilji misije GREMO v prihodnje?

Naši glavni koraki so povezani z dvigom tehnične in tehnološke usposobljenosti. V letu 2024 načrtujemo zaključek naložbenega projekta prenove linije CRNO (ang. Cold Rolled Non-Oriented) v vrednosti 16,5 milijona evrov, ki nam bo omogočila izdelavo neorientiranih elektroplöčevin z izboljšanimi elektromagnetnimi lastnostmi za najzahtevnejše kupce. Danes lahko s prenovljenim valjarskim ogrodjem Sendzimir že izdelujemo elektroplöčevine debeline do 0,20 mm, s prenovljeno linijo CRNO pa bomo lahko dosegali zelene elektromagnetne lastnosti, ki bodo omogočale uporabo tudi za najzahtevnejše elektromotorje za pogon električnih avtomobilov.

Po končani prenovi linije CRNO v letu 2024 bomo lahko izdelali približno 85.000 ton elektroplöčevin oziroma okrog deset odstotkov več elektroplöčevin, kot jih lahko izdelamo danes. Količšen bo delež elektroplöčevin za e-mobilnost, je težko napovedati; večja ko bo količina elektroplöčevin za e-mobilnost, manjša bo količina elektroplöčevin standardnih kakovosti za druge programe. Naj ob tem dodam, da obsežnejše prenove linije CRNO ne sofinancira država v okviru misije GREMO, si pa prizadevamo – in pri

O SIJ Acronijevi elektroplöčevini SIWATT

Blagovna znamka SIWATT združuje neorientirane elektroplöčevine, ki spadajo med najpomembnejše materiale za prenos električne energije v energetsko učinkovitih električnih napravah. Vgrajujejo se v magnetna jedra elektromotorjev, generatorjev in transformatorjev, njihova prihodnost pa je v hibridnih in električnih avtomobilih. Elektroplöčevine znamke SIWATT imajo odlične mehkomagnetne lastnosti. Odlikujejo jih tudi dobra sposobnost magnetenja, velika prepustnost, majhna koercitivnost (to je lastnost feromagnetnih materialov, da se upirajo zunanjemu razmagnetanju) in nizke magnetne izgube.

Podjetja, ki so preživel obdobje od jeseni 2008 do konca leta 2009, so iz krize izšla močnejša in so danes pomembni igralci na evropskem in svetovnem trgu e-mobilnosti, kot tudi mobilnosti nasploh. Vsi partnerji Slovenskega avtomobilskega grozda smo pravočasno prepoznali nujnost prestrukturiranja za zeleni prehod oziroma prehod k elektrificiranim ali hibridnim pogonskim sistemom. In za slednje bosta materiala, kot sta jeklo in aluminij, v 20-, 30-letni perspektivi nepogrešljiva.

tem imamo tudi podporo partnerjev –, da naložbe metalurških podjetij v tehnološko opremo v prihodnje ne bi bile izvzete iz sofinanciranja.

Kadar se taka veriga ujame, jo je težko prekiniti

Ali menite, da bo z oblikovanjem trdne slovenske dobaviteljske verige (od novih tipov elektroplöčevin, lamel za elektromotorje do elektromotorjev in sistemov) Slovenija lahko postala pomembnejši igralec tudi globalno? Slovenski avtomobilski grozd je lani napovedal okrog 3,5 milijarde evrov prodaje, partnerji misije GREMO pa so partnerji pomembnih evropskih korporacij in imajo pri posameznih kupcih že znatne tržne deleže, tako da lahko rečemo, da je Slovenija že danes dokaj pomemben igralec tudi globalno. Imamo pa tudi vse pogoje, da naš položaj še okrepimo, saj se z vsakim razvojnim korakom, ki ga naredimo, dodatno utrjujemo. V tem krogu, v katerem smo povezani, na integralni vertikalni lestvici dodajanja vrednosti, imamo vsak svoje mesto in od vsakega se pričakuje, da se nenehno izboljšuje. Kadar se taka veriga ujame na srednji ali dolgi rok, je trdna, in jo je težko prekiniti.

Kje vidite največje priložnosti za družbo SIJ Acroni v prihodnje?

SIJ Acroni gradi svojo strategijo na več stebrih: v tridesetih letih smo uspešno zgradili in utrdili položaj med vodilnimi evropskimi proizvajalci nerjavne debele pločevine in to področje bomo vsekakor še naprej krepili. Drugi steber je debela pločevina specialnih jekel – SIJ Acroni ima sodobne kapacitete za toplotno obdelavo, ki so na tem področju pomembne. Ob tem bomo dodatno razvili in pomembno utrdili steber elektropločevine, ki je za nas, kot sem že omenil, velika priložnost.

Z vidika poslovnega modela bomo vztrajali pri proizvodnji za znanega kupca; tako bomo lahko še naprej vitki, učinkoviti in hitri. Naša Jeklarna z 90-tonsko pečjo nam omogoča, da lahko sprejemamo tudi manjša naročila, kar je naša prednost. Naši jeklarji pa so zmožni menjati programe litja, tudi tri v enem tednu, s čimer pomembno prispevajo k fleksibilnosti poslovnega modela in servisiranju kupcev.

Želim si, da bi k vsemu temu lahko dodali tudi strateška partnerstva z družbami, ki so danes v misiji GREMO, ter da bi se povezali pri sodelovanju s srednjeročnimi ali dolgoročnimi zavezami. SIJ Acroni je v zadnjih 30 letih dosegel izjemen napredek, in ima kaj pokazati, tovrstna partnerstva pa bi bila dobrodošel kamenček v mozaiku našega poslovnega modela.

V preteklem letu je poraba neorientiranih elektropločevin v Evropski uniji po podatkih Euroferja preseгла milijon ton. S krepitvijo e-mobilnosti lahko pričakujemo, da se bo poraba teh pločevin v prihodnje povečala. Razvoj neorientiranih elektropločevin z izboljšanimi elektromagnetnimi lastnostmi je ena pomembnejših strateških usmeritev družbe SIJ Acroni.

Kje vidite možnosti za krepitev sodelovanja med družbama SIJ Acroni in Hidria v prihodnje?

Priložnosti bi se lahko odprle v povezavi z razvojnimi načrti Hidrie, ki naj bi načrtovala širitev svojih kapacitet na lokaciji Jesenice. Slednje bi odprlo nove možnosti v smeri, da poiščemo rešitve na področju jeklenega povratka z njihove strani v našo Jeklarno ter logistike, ki je prav tako pomemben del poslovanja. Vse to so posamični cilji, ki pa lahko povezani skupaj prispevajo k dvigu obojestranskega zadovoljstva. Lahko pa je to nastavek, da ob neki novi zgodovinski priložnosti spet najprej pomislimo drug na drugega in gremo skupaj naprej.

Dr. Iztok Seljak, glavni direktor Hidrie Holdinga

Misiji GREMO je v preteklem letu uspelo narediti pomembne korake za avtomobilsko industrijo. Ampak vrnimo se na začetek.

Kako se je torej začelo?

Slovenski avtomobilski grozd uspešno deluje že več kot 20 let. V tem času smo njegovi člani, slovenska avtomobilska dobaviteljska podjetja, najprej sami sebi in posledično drugim dokazali, da znamo stopiti nad sicer tudi prisotne medsebojne konkurenčne pozicije pri določenih proizvodih, kupcih in aplikacijah in da znamo razpoznati naše medsebojne sinergije, ki te konkurenčne položaje daleč presegajo. Za njihovo realizacijo pa sta ključna in nujna naše medsebojno zaupanje in usklajen skupni nastop, in sicer tudi do točke zaupne interne medsebojne izmenjave in celo vizij in strategij ter konkretnih strateških razvojnih projektov, kar zahteva resnično visoko stopnjo medsebojnega zaupanja. To smo dosegli, izgradili in na njem zdaj odločno gradimo naprej.

Vlada Republike Slovenije je v preteklem letu napovedala, da bo med letoma 2023 in 2027 za misijo GREMO vsako leto namenila 30 milijonov evrov. Kako ocenjujete dosedanje dosežke misije GREMO?

Ob tem, da misija GREMO raste na temeljih Slovenskega avtomobilskega grozda in SRIP-a mobilnosti, pomeni njuno bistveno nadgradnjo s poudarkom na doseganju prebojnih inovativnih rešitev za zeleno mobilnost prihodnosti na treh fokusnih segmentih: na visoko učinkovitem elektromotorskem pogonu, na visoko zmogljivih baterijah/zalogovnikih energije in na ekstra lahkih materialih, iz katerih bo sestavljeno novo avtonomno električno vozilo prihodnosti. To nam bo omogočeno s preiščljenimi, skrbno načrtovanimi vlaganji v ljudi, inovacije, naložbe in stimulatívno podporno okolje. S tem namenom smo razvili vizijo in strategijo misije GREMO in pripravljamo akcijske načrte, po katerih se bomo skupaj lotili 'strategy road map' misije GREMO do leta 2030.

Na vseh treh ciljnih segmentih smo v okviru začetnih projektov iMotion, eMotion in Batman že zagnali konkretne razvojne projekte ter dosegli nekatere pomembne preboje, denimo v na novo razvitih brezmehanških procesih spajanja lamel statorjev in rotorjev pogonskih elektromotorjev z visoko učinkovitostjo. V prihodnjih nekaj mesecih pričakujemo njihovo postopno nadgradnjo v smeri ekstra tankih visoko učinkovitih elektroplöčevin in ekstra učinkovitih elektromotorskih pogonov za električna vozila.

O lamelah za elektromotorje

Lamele iz elektromagnetne pločevine so sestavni del vsakega elektromotorja. So nepogrešljivi del avtomatiziranih linij, vesoljskih in medicinskih tehnologij, industrijskih motorjev, črpalk, ročnih orodij in sistemov za oskrbo z energijo, gretje, hlajenje in klimatizacijo. Uporabljajo se tudi v različnih segmentih avtomobilske industrije, med drugim za pogonske motorje električnih in hibridnih vozil. Vgrajene so v krmilne mehanizme vozil, njihove črpalke, sisteme za gretje, hlajenje in klimatizacijo.

V partnerstvo prispevamo najboljše znanje in ideje

Kaj pomeni povezovanje na področju e-mobilnosti v okviru iniciative GREMO za vašo družbo? Hidria od samega začetka nastopa kot eden ključnih integratorjev tega združevanja, saj se globoko zavedamo, da je za velike preboje nujno potrebna kritična masa znanja, torej skupni nastop, v katerem imamo vsi skupaj in vsak posamezno več, kot bi imeli ločeni. Hidria si zato stalno prizadeva biti primer odprtosti v tej smeri in zaupanja vrednega partnerja. V partnerstvo tako prispevamo naše najboljše znanje, ideje, inovativne preboje in naše najboljše kadre, neposredno in posredno.

S partnerstvom v misiji GREMO krepimo naše razvojne kapacitete in naš inovativni razvojni domet, istočasno pa skrbimo za pospešeno uvažanje digitalizacije, avtomatizacije in robotizacije v naše procese s ciljem dosegati nizkoogljično oziroma v prihodnosti brezogljično proizvodnjo.

Katere korake načrtujete v povezavi s cilji misije GREMO v prihodnje?

Potem ko smo avgusta komaj začeli gradnjo prve faze projekta EV Plant v Spodnji Idriji (po polaganju temeljnega kamna septembra 2021 kot prvega pomembnega projekta partnerstva GREMO), se zaradi izjemnega povpraševanja na trgu že intenzivno ukvarjamo z zagotovitvijo

vseh potrebnih pogojev za čim prejšnji začetek gradnje tudi že druge faze, dodatnih 6.000 m² visokotehnološkega digitaliziranega, avtomatiziranega in robotiziranega centra za razvoj in proizvodnjo statorjev in rotorjev za elektromotorske pogone električnih vozil, in sicer že v letu 2024. Obe fazi skupaj na naši matični lokaciji v Spodnji Idriji pomenita največjo posamično naložbo v dosednji Hidriini zgodovini, ki bo občutno preseгла 40 milijonov evrov.

Kot kaže trenutno, pa bomo kmalu soočeni z nujnostjo vzporednega konkretnega razmišljanja o začetku gradnje celo tretje faze tega projekta še pred letom 2027, pri čemer se kot kandidat najresneje pojavlja razširitev naše trenutne lokacije na Jesenicah. Predvsem pa pospešujemo razvojno delo na prebojnih inovacijah, na jasno opredeljenih ciljanih inovacijah na ključnih elementih elektromotorskega pogona, za kar so potrebni veliki vložki.

S povezovanjem do inovativnih prebojev

Ali menite, da bo z oblikovanjem trdne slovenske dobaviteljske verige (od novih tipov elektroplačevin, lamel za elektromotorje do elektromotorjev in sistemov) Slovenija lahko postala pomembnejši igralec tudi globalno? Usmerjeni smo v konkretne inovativne preboje na omenjenih treh stebrih s ciljem postati eden od evropsko in globalno prepoznanih centrov tozadevnih rešitev in znanja – tako pri s tem povezanih proizvodih kot tudi pri tehnologijah/procesih in novih materialih, pa tudi na področju inovacij poslovnih modelov in socialnih inovacij. Prepričani smo, da s skupnim nastopom industrije, znanosti in vlade to lahko dosežemo in da bomo to tudi dosegli.

Slovenija ima izjemno tradicijo in znanje v razvoju elektromotorskih pogonov in vseh z njimi povezanih surovin, komponent in rešitev. SIJ Acroni, Hidria, Domel, Kolektor, Iskra Mehanizmi in drugi lahko s takim skupnim nastopom, kot ga zdaj snujemo v misiji GREMO, vse to še pomembno nadgradimo in bistveno presežemo vse dosedanje dosežke s tega področja.

Kje vidite največje priložnosti za vašo družbo v prihodnje?

Priložnosti vidimo predvsem v hitro rastočih segmentih trajnostne zelene brezogljicne ekonomije in družbe prihodnosti, ki iz dosedanjih posamičnih niš hitro rastejo v 'main-stream' milijarde in več milijard vredne povsem nove trge. Poleg prej opisanega sokreiranja zelene mobilnosti prihodnosti to počnemo denimo tudi z našimi prebojnimi inovativnimi rešitvami na segmentu aksialnih elektronsko komutiranih ventilatorjev za toplotne črpalke, ki bodo v prihodnjih nekaj

“
Naša vizija je postati evropsko in globalno vodilni igralec tega segmenta, za doseganje česar imamo razvito jasno strategijo in jo tudi dosledno uresničujemo. Pri tem pa se zavedamo, da bo to mogoče doseči samo z uspešnimi partnerstvi in s tesnim medsebojnim sodelovanjem s prav tako mislečimi in delujočimi kupci in dobavitelji. V partnerstvo tako prispevamo to našo miselnost, vrednote, kulturo ter njihovo konkretno uresničevanje v dobro vseh v misiji GREMO.

letih, namesto sedanjih oljnih in plinskih gorilnikov, postale temeljna trajnostna in okoljsko vzdržna tehnologija ogrevanja. Njihova proizvodnja se bo v Evropi povzpela s sedanjih dva milijonov kosov na leto na več kot 13 milijonov kosov že do leta 2030. To ponuja izjemne priložnosti, ki jih maksimalno omogočamo in s tem tudi zajemamo.

Kje vidite možnosti za krepitev sodelovanja med družbama Hidria in SIJ Acroni v prihodnje?

Verjamemo, da lahko, ob vzporedni nadgradnji našega sodelovanja pri elektroplačevini za industrijske aplikacije, z razvojem ekstra tankih in ekstra učinkovitih elektroplačevin za elektromotorske pogone električnih vozil in z njihovo brezogljnično digitalizirano in avtomatizirano novo proizvodnjo SIJ Acroni naredi pomemben inovativni preboj in obenem pomembno nadgradi Hidriine inovativne prebojne rešitve v procesih spajanja lamel, kar skupaj, v tesnem partnerstvu dveh izjemno sposobnih in zaupanja vrednih partnerjev, lahko omogoči enega največjih evropskih in globalnih centrov za tovrsten razvoj in proizvodnjo na Jesenicah. Za to si prizadevamo in verjamem, da bomo skupaj premogli dovolj ambicije in vztrajnosti ter da nam bo skupaj tudi uspelo.

V družbi Hidria izdelujejo lamele za elektromotorje iz najbolj kakovostnih elektroplačevin, in sicer v procesu hitrohodnega štančanja s preoblikovanjem elektroplačevine debelin od 0,25 do 1 mm. Lamele iz SIJ Acronijeve neorientirane elektroplačevine SIWATT lahko najdemo tudi v avtomobilih visokega cenovnega razreda.

0 avtomobilski industriji

Delež avtomobilске industrije v Evropi znaša okvirno 7 odstotkov celotnega bruto dodanega proizvoda in zagotavlja skoraj 14 milijonov delovnih mest. V Sloveniji je ta gospodarska panoga še pomembnejša. Ustvari namreč kar približno 10 odstotkov slovenskega bruto dodanega proizvoda in skoraj 25 odstotkov celotnega izvoza, 400 podjetji, ki delujejo v tej industriji, pa neposredno ter posredno zagotavlja več kot 40.000 delovnih mest. Samo 11 najvidnejših podjetij avtomobilске industrije je v letu 2022 izplačalo za več kot 450 milijonov evrov plač ter iz naslova dajatev podjetij in njihovih zaposlenih prispevalo v državno blagajno 235 milijonov evrov. (Vir: ACS, leto 2022)

VLGAMO

Sandro Abramović,
vodilni menedžer
investicijskih
projektov, SIJ

Martin Jeram,
industrijski inženir,
SIJ Acroni

Irena Kolenc Janović,
specialistka za korporativno
komuniciranje,
SIJ Acroni
Foto: arhiv družbe
SIJ Acroni

Prenova linije CRNO za zeleno mobilnost

Eden ključnih naložbenih projektov v družbi SIJ Acroni je prenova linije CRNO, ki nam bo omogočila izdelavo najzahtevnejših elektroplačevin z elektromagnetnimi lastnostmi za električna in hibridna vozila, s čimer bomo pomembno utrdili svoj položaj na trgu najzahtevnejših neorientiranih elektroplačevin. Obsežni naložbeni projekt v skupni vrednosti 16,5 milijona evrov smo začeli že v drugi polovici preteklega leta, aktivnosti pa bodo pospešeno potekale celotno letošnje leto, vse do načrtovanega zagona v začetku leta 2024.

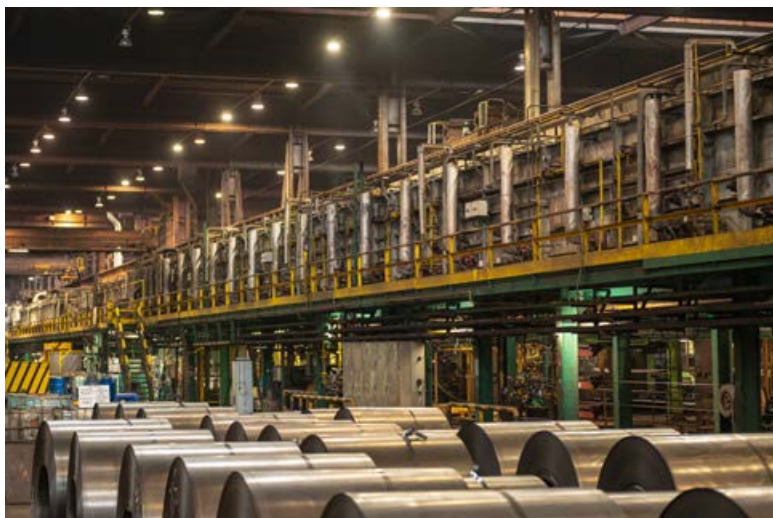
O liniji CRNO

Linija CRNO (angl. Cold Rolled Non-Oriented) v Hladni valjarni družbe SIJ Acroni je kontinuirna linija za končno obdelavo neorientirane elektroplačevine. Na vstopnem delu linije se kolobar namesti na odvijalnik, zvari s predhodnim kolobarjem in površinsko očisti. Trak se nato vodi prek vstopne zanke v peč. V prvem delu peči poteka proces razogljčevanja pri temperaturi 840 °C. V drugem delu peči potekata rekristalizacija in rast zrn pri višjih temperaturah, vse do 1.080 °C. Po toplotni obdelavi sledi proces ohlajanja traku. Sestavna dela linije sta tudi lakirni stroj in sušilna peč.

Linija CRNO je bila postavljena leta 1976, obširneje je bila nazadnje posodobljena leta 2003. Z najnovejšo prenovo linije, ki smo jo začeli konec minulega leta in jo bomo zaključili v prvem četrtletju leta 2024, si bomo zagotovili izdelavo najzahtevnejših neorientiranih elektroplačevin z elektromagnetnimi lastnostmi za električna in hibridna vozila. S prenovljenim valjavskim ogrođjem Sendzimir pa danes že izdelujemo elektroplačevine debeline do 0,20 mm.

Odločno po poti razvoja novih elektroplačevin

V družbi SIJ Acroni vseskozi sledimo trendom v proizvodnji električnih vozil z razvojem novih najzahtevnejših neorientiranih elektroplačevin. V preteklem letu je oddelek Raziskave in razvoj z raziskavami potrdil možnost proizvodnje novih neorientiranih elektroplačevin z izboljšanimi elektromagnetnimi lastnostmi za električna in hibridna vozila. Za doseganje kriterijev je treba povečati temperaturo traku in posledično linije,

S posodobitvijo linije CRNO se bomo umestili med redke proizvajalce najzahtevnejše neorientirane elektroplačevine s tehnologijo Steckel ter se pohvalili z enim najnižjih ogljičnih odtisov izdelka v svetovnem merilu.

Elektroplačevine v številkah

V družbi SIJ Acroni izdelamo približno 250 ton elektroplačevin dnevno oziroma več kot 75.000 ton elektroplačevin na leto. Po prenovi linije CRNO bomo lahko izdelali približno 10 odstotkov več neorientiranih elektroplačevin.

da dosežemo ustrezen rekristalizijski proces in s tem nižje vatne izgube elektroplačevin.

V sklopu obsežnega projekta prenove linije CRNO v tem trenutku izvajamo inženirsko delo. Sodelavci projektne ekipe zbirajo dokumentacijo, ki jo izvajalec potrebuje za izvedbo projektiranja nadgradnje linije. Poleg sodelavcev Hladne valjarne pri projektu sodelujejo tudi sodelavci Energetike, RTA, Informatike ter oddelka Raziskave in razvoj. S prenovo bomo povečali grelna moč linije z menjavo ali dodano namestitvijo električnih grelcev v posameznih segmentih peči, nadgradili bomo celoten sistem avtomatizacije ter zamenjali oziroma nadgradili posamezne sklope linije, to pa bo pripomoglo k povečanju njene produktivnosti in višji kakovosti izdelkov.

Poznate ključne lastnosti elektropločevin?

Poleg predpisanih mehanskih in geometrijskih lastnosti, ustrezne površine in izolacijske prevleke so ena ključnih lastnosti elektropločevin predpisane elektromagnetne lastnosti. Z njihovim izboljšanjem dosegamo nizke vatne izgube pri višjih frekvencah (400–700 Hz). Tako se preprečuje pregrevanje motorja, motor pa je zato zmogljivejši in učinkovitejši. Posledično ni treba vložiti veliko energije za hlajenje motorja, moč in kapaciteta akumulatorja sta tako boljše izkoriščeni in se ne porabljata.

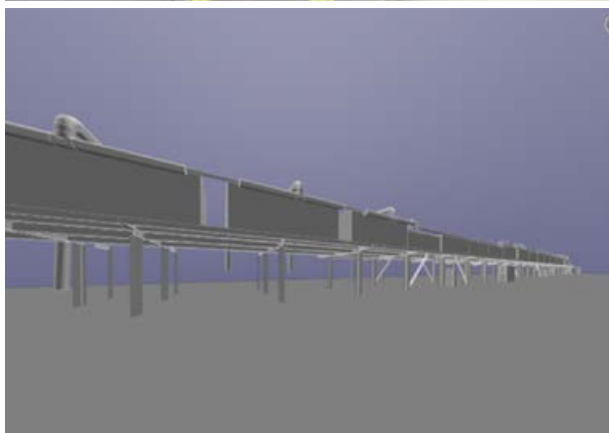
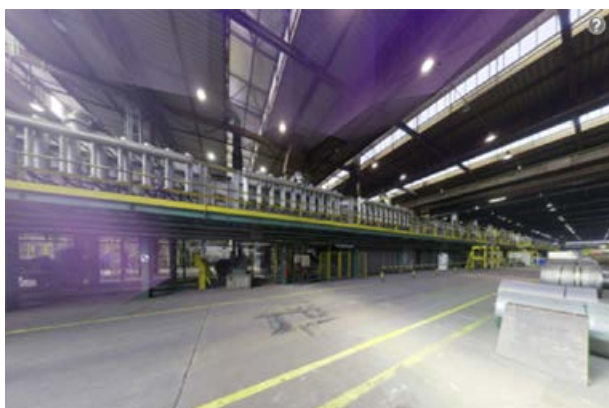
Motor z nemotenim doseganjem visokih frekvenc omogoča, da pogon ne potrebuje več mehanizma prenosov sil – menjalnega sistema, ki ima veliko težo in zavzame velik del prostora v avtomobilu. Pogoni vozila so zato lahko prestavljeni na kolesa, s čimer se pomembno zniža teža avtomobila in se posledično poveča domet avtomobila pri enkratnem polnjenju.

Časovnica prenove linije CRNO

- avgust 2022 – začetek projekta
- od januarja do aprila 2023 – pridobivanje dokumentacije
- november 2023 – dobava opreme
- december 2023 – montaža opreme
- januar 2024 – zagon prenovljene linije z doseganjem 100-odstotne produktivnosti linije
- od februarja do marca 2024 – obdobje testnega obratovanja za zagotavljanje novih kvalitete in povečanih kapacitet
- april 2024 – zaključek rekonstrukcije

Operater linije v kabini vodi hladno valjani trak, ki prepotuje 550 metrov dolgo pot skozi čistilno-sušilni del linije CRNO, žarilne peči za razogljčevanje, rekristalizacijo in rast zrn, hladilni del ter nazadnje skozi lakirni stroj.

Ob reševanju prostorskih omejitev obstoječe linije smo izvedli 3D-sken, s katerim lahko izvajalec natančno simulira umestitev in projektiranje nove opreme (na fotografijah: osnovni pogled in primer modeliranega rezultata glavne konstrukcije).

Najboljše elektropločevine, ki jih danes izdelujemo na liniji CRNO, so znamk SIWATT M270-35A in M310-50A. Cilji posodobitve linije so priprava in obvladovanje procesa izdelave zahtevnih pločevin z vsebnostjo silicija med 2,5 in 3,0 odstotka, izdelava pločevin z najnižjimi izgubami pri magnetenju (SIWATT M235-35A in M250-50A) ter zagotavljanje izdelave novih neorientiranih pločevin.

Prednost prenovljene linije CRNO bo v celoti prenovljen čistilni del, ki bo omogočal boljšo čistočo površine traku za toplotno obdelavo v peči. Z vgradnjo induktorja na začetku peči bomo trak ogreli do 600 °C, kar bo povzročilo hitrejši proces razogljčevanja. Z menjavo starih plinskih sevalnih cevi z novimi električnimi bomo omogočili hitrejše in varnejše ogrevanje peči.

Cono 10 bomo predelali v ogrevno visokotemperaturno cono; skupaj s cono 11 bo omogočila hitrejši dvig temperature na rast zrn. Cono 12 bomo nadgradili z dodatnimi grelnimi elementi za doseganje stabilne zelene temperature. Z novimi zračno hlajenimi conami in dodatnim ventilatorjem pa bo zagotovljeno stabilno ohlajanje traku.

Martin Jeram, industrijski inženir, Hladna valjarna

VLGAMO

Jure Murko,
specialist za
korporativno
komuniciranje,
SIJ Ravne Systems
Foto: Dobran Laznik,
SIJ Metal Ravne

Z Glorio še naprej v svetovnem vrhu

Program Noži, eden najtrdnjših temeljev družbe SIJ Ravne Systems, letos praznuje 50-letnico. Leta 1973 so bili Noži uradno ustanovljeni kot samostojna enota v okviru takratne Železarne Ravne. Jubilejno leto smo začeli tam, kjer se vse začne in konča – v družbi sodelavcev s slavnostnim dogodkom, ki bo v zgodovini družbe vsekakor zapisan kot nov pomemben mejnik. V Hali C, kjer program domuje, je namreč potekalo uradno odprtje nove, najsodobnejše rezkalne linije, ki nosi tudi posebno ime – Gloria. Ime so ji nadeli sodelavci v Nožih, in sicer po olimpijki in zmagovalki izbora Trenutek jeklene volje, deskarki Glorii Kotnik; ta je novi rezkalni stroj tudi 'krstila'.

Novi rezkalni stroj je del projekta Noži 2.0, ena največjih in tudi nujno potrebnih naložb v programu Noži v zadnjem obdobju. S projektom bomo pomembno posodobili in nadgradili strojni park ter tako lažje izkoristili ves svoj potencial in znanje, s katerim smo si na vse bolj konkurenčnem in zahtevnem trgu izborili prostor kot eden najboljših nožarjev na svetu. Z naložbo bo družba SIJ Ravne Systems pridobila trajnostno naravnano proizvodno linijo, ki bo dolgoročno omogočila večjo produktivnost podjetja, boljše odpornost in rast. Dvignila se bo dodana vrednost in povečala proizvedena končna količina izdelkov. Avtomatiziral se bo poslovni proces in zmanjšal delež reklamacij, znižala pa se bosta tudi poraba energije in ogljični odtis.

Celotna naložba Noži 2.0, katere skupna vrednost je približno 4,3 milijona evrov, sicer zajema še nakup nove žage z robotom, nove robotske celice za rezkanje, nove vakuumske peči, nove kalilne linije in novega filtrirnega sistema za odsevanje oljne megle pri brusilnih strojih.

Rezkalni stroj je bil 'krščen' in s tem tudi predan v uporabo, ko sta Gregor Adler, direktor družbe SIJ Ravne Systems, in Gloria Kotnik slavnostno razkrila tablo v barvi blagovne znamke SIKNIVES, ki ga krasi. Gloria je tabli dodala še piko na i s svojim podpisom in ji s tem za vedno dala tudi pečat svoje jeklene volje.

1,2 milijona evrov vreden stroj Ibarmia oziroma po novem Gloria odlikujejo nekatere odlične lastnosti. To je petosni CNC-rezkalni center z nagibnim magnetom – vrtečo mizo, ki omogoča

Vesel sem, da bomo to novo, pomembno pridobitev poimenovali po Glorii Kotnik, saj imamo veliko skupnega. Povezujejo nas vrhunsko znanje, odlična oprema in jeklena volja – in ravno to nas, Nože in Glorio, uvršča v sam svetovni vrh.

Gregor Adler, direktor družbe SIJ Ravne Systems

nagib za kar 110 stopinj v dve smeri in proizvodnjo izdelkov, dolgih kar do šest metrov. Narejen je bil po naročilu, po naših željah in zahtevah – oblikovala ga je ekipa SIJ Ravne Systems, skupaj z dobaviteljem. Stroj ima pregradno steno, zato ga lahko uporabljamo tudi kot dvopaletnik. Ima tudi transporter za odrezke.

Gloria bo pomembno vplivala na naše procese. Omogoča namreč večjo produktivnost v primerjavi s sedanjo proizvodnjo, saj smo zmanjšali število operacij in čas izdelave izdelkov, posledično pa se bo zmanjšala tudi poraba energije. Izboljšala bo tudi delovne razmere – delo bo varnejše, bolj zdravo in lažje.

Ko se v Skupini SIJ predstavljamo, vsakokrat s ponosom povemo, da smo med top desetimi proizvajalci industrijskih nožev na svetu. K temu pripomorejo tudi naložbe. Zanje bomo v družbi SIJ Ravne Systems letos namenili nekaj več kot štiri milijone evrov.

Tibor Šimonka,
glavni podpredsednik Skupine SIJ

Gregor Adler in Gloria Kotnik sta slavnostno razkrila tablo v barvi blagovne znamke SIKNIVES, ki krasi novi rezkalni stroj.

Petosni CNC-rezkalni center z nagibnim magnetom Ibarmia, po naše zdaj kar Gloria, je bil narejen po naročilu za naše potrebe in zahteve.

VLGAMO

Vanja Tomaž, vodja metalurškega laboratorija, SIJ Metal Ravne

Monika Žvikart, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Metal Ravne
Foto: arhiv družbe SIJ Metal Ravne; Dobran Laznik, SIJ Metal Ravne

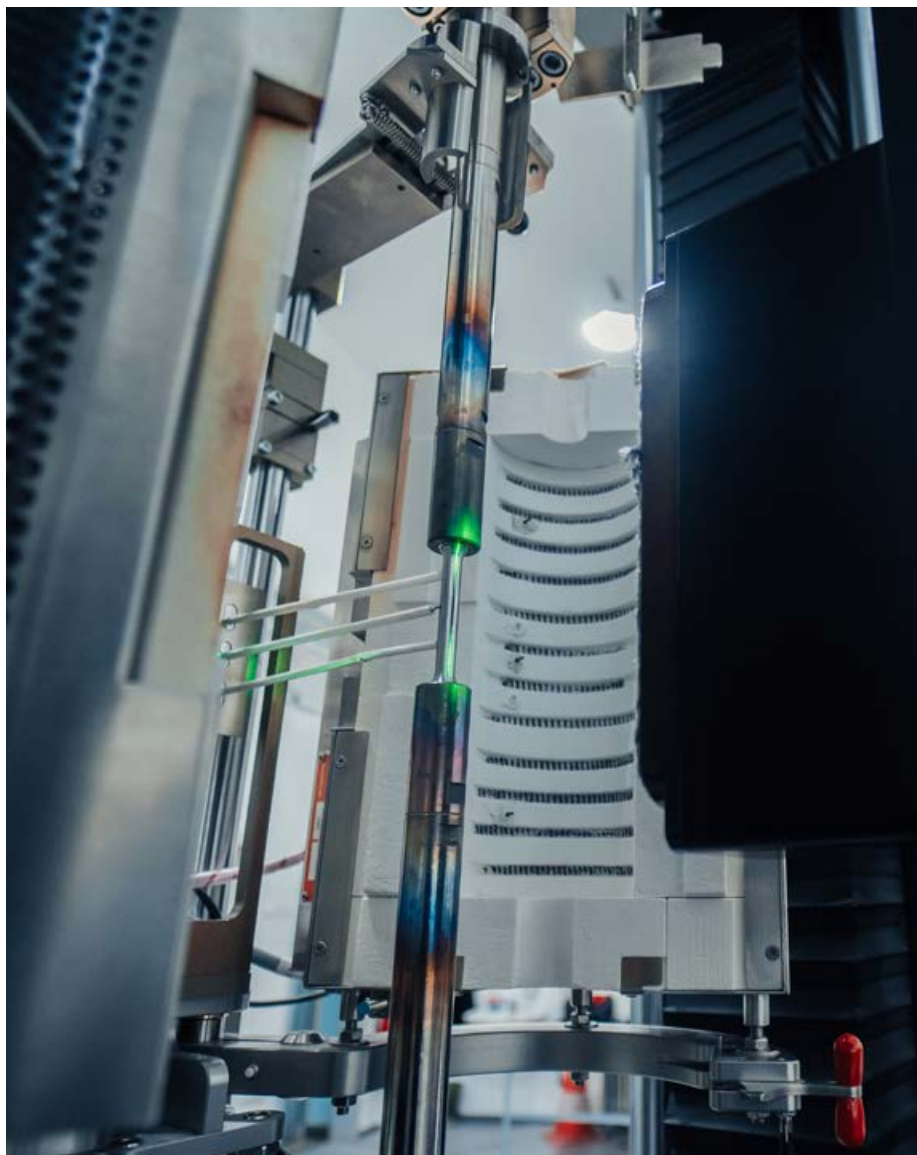
Natezni preizkusi na novem Zwicku/Roellu

Natezni preizkus je ena najosnovnejših eksperimentalnih metod za merjenje mehanskih lastnosti jekla. V mehanskem laboratoriju SIJ Metala Ravne smo januarja pri izvajanju približno 1.300 trgalnih preizkusov na mesec dobili novega pomočnika: 400-kilonjutonski (kN) trgalni stroj Zwick/Roell.

V mehanskem laboratoriju SIJ Metala Ravne so zaposleni trije sodelavci, ki poleg nateznosti jeklu določajo tudi žilavost, merijo hrapavost in preverjajo zarez žilavostnih preizkušancev.

Ko iz delavnice vzorcev dobijo ustrezen vzorec jekla, ga privijejo v vpenjalne čeljusti in vstavijo v trgalni stroj. Ta ga napenja toliko časa, dokler se vzorec ne zlomi. Temu postopku pravimo natezni preizkus. Z njim ugotavljamo mehanske lastnosti jekla, kot so napetost tečenja (meja plastičnosti), maksimalna napetost, krčenje (kontrakcija) in raztezek vzorca.

Naložba v novi trgalni stroj je bila tudi odlična priložnost za preureditev mehanskega laboratorija, v katerem smo imeli postavljenih kar pet trgalnih strojev, od katerih smo uporabljali samo enega. Nedelujoče štiri trgalne stroje smo odstranili, ohranili smo samo sodoben trgalni stroj Zwick/Roell iz leta 2014. Poleg njega smo januarja postavili novi, skoraj 300 tisoč evrov vreden trgalni stroj Zwick/Roell Z400E.

Vzorec jekla v trgalnem stroju raztezamo tako dolgo, dokler ne počni.

Še do nedavnega smo v mehanskem laboratoriju SIJ Metala Ravne imeli pet trgalnih strojev, od katerih pa smo uporabljali samo enega.

V okviru projekta nakupa novega trgalnega stroja smo preuredili tudi mehanski laboratorij in odstranili vse starejše stroje, ki jih nismo uporabljali. Danes natezne preizkuse opravljamo na dveh sodobnih trgalnih strojih.

Na starejšem trgalnem stroju Zwick/Roell lahko določimo natezno trdnost do največje sile 100 kN, novi je zmogljivejši in ima možnost določevanja natezne trdnosti do največje sile 400 kN. Z njim bomo lahko tudi sami preizkušali natezno trdnost na vzorcih večjega premera, vse do premera 12,5 mm, ki smo jih do sedaj morali pošiljati drugim institucijam. Prednost novega stroja sta tudi laserski ekstenziometer (naprava za merjenje deformacij) in peč za ogrevanje vzorcev zunaj območja delovanja stroja. To pomeni, da lahko istočasno segrevamo vzorce za natezni

preizkus pri povišani temperaturi in izvajamo natezne preizkuse pri sobni temperaturi, česar nam obstoječi stroj ni omogočal.

Na obeh trgalnih strojih bomo mesečno naredili približno 1.300 trgalnih preskusov, z novim bomo natezno trdnost določevali predvsem pri povišanih temperaturah in na vzorcih večjega premera. S tem bomo lahko izpolnili vse zahtevnejše potrebe kupcev in dosegali stroge zahteve standardov letalske, energetske in drugih zahtevnih industrij.

Uspešna ponovna akreditacija laboratorijev SIJ Metala Ravne

Prvi certifikat od Slovenske akreditacije smo za metalurški in kemijski laboratorij v SIJ Metalu Ravne pridobili leta 2018. V začetku februarja 2023 smo uspešno prestali ocenjevanje po zahtevah standarda ISO/IEC 17025 kot preskuševalni laboratorij. S tem smo ponovno potrdili najvišji nivo kakovosti, neodvisnost, nepristranskost in mednarodno primerljivost rezultatov preskušanja. Laboratorij je usklajen z vsemi mednarodnimi zahtevami, meritve so priznane tako v Evropi kot drugod po svetu.

Iskrene čestitke in zahvala vsem sodelavcem, ki so sodelovali pri akreditaciji!

 NAPREDUJEMO

Nejc Pušnik,
mlajši menedžer
IT-projektov,
SIJ d.d.
Foto: osebni arhiv

Posodobitve omrežne infrastrukture in nove varnostne rešitve

V prihodnjih treh letih bomo v Skupini SIJ izvedli obsežen projekt posodobitve informacijsko-komunikacijske tehnologije omrežja sistema SIJ na lokacijah Jesenice, Ravne na Koroškem in Ljubljana. Uvedli bomo najsodobnejše varnostne rešitve, ki bodo družbam v Skupini SIJ zagotovile učinkovito, zanesljivo in varno proizvodnjo in poslovanje.

Kompleksen projekt, ki poteka na vseh treh lokacijah – na Jesenicah, Ravnah na Koroškem in v Ljubljani –, se nanaša na posodobitve omrežne infrastrukture in vpeljavo pomembnih varnostnih rešitev za bistveno povečanje odpornosti Skupine SIJ na varnostne grožnje, ki prežijo na IT- in OT-sistem (informacijsko in operativno tehnologijo).

Večina del za uporabnike informacijskih omrežij poteka neopazno, le ob zamenjavi posameznih jedrnih in dostopovnih stikal je del uporabnikov v Skupini SIJ krajši čas brez dostopa do omrežja. O nekajurnih izklopih iz omrežja ali motenih povezavah smo uporabniki vnaprej obveščeni.

Pri menjavi stikal, od katerih so odvisni proizvodni agregati, se oddelek IT, posamezni proizvodni oddelki in oddelek Vzdrževanje ter partner Smart Com usklajujejo o terminih glede na potek proizvodnih procesov.

Krovni sistem za nadzor, upravljanje in varnostne rešitve

Predvidena oprema Extreme Networks, enega vodilnih proizvajalcev v tem segmentu, je visokokakovostna, preizkušena in uveljavljena pri

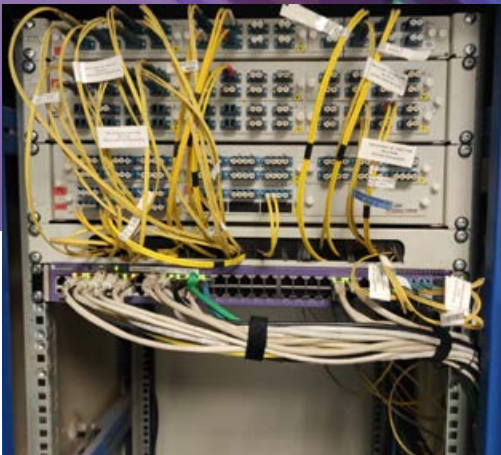
številnih referenčnih projektih. Dodatna pozornost je bila posvečena načrtovanju varnostnih rešitev – požarnih pregrad na osnovi tehnologije Juniper Networks, sistemu za sledenje in zaznavanje varnostnih groženj in incidentov, sistemu za preprečevanje zlorab DNS in uvedbi krovnega sistema za upravljanje z varnostnimi informacijami in dogodki (SIEM).

V Skupini SIJ bomo za varovanje proizvodnih kapacitet pred kibernetiskimi grožnjami vpeljali krovni sistem, ki bo v realnem času sledil in zaznaval tako grožnje kot poskuse varnostnih incidentov v celotnem sistemu in s tem varnostnim strokovnjakom omogočil hitro in učinkovito obrambo pred tovrstnimi grožnjami.

Zadnja leta digitalizacija Skupine SIJ napreduje, zato je vse več podatkov in procesov digitaliziranih. Prav zato postaja stabilna in varovana omrežna infrastruktura vse bolj ključna za nadaljnji razvoj Skupine SIJ. Zaradi te potrebe smo se lotili projekta Network & Security, ki nam bo omogočil varno doseganje novih obzorij našega razvoja.

PROJEKT VKLJUČUJE	IZVEDENO DO KONCA FEBRUARJA 2023
prenovo oziroma zamenjavo vseh stikal	v teku – imamo že 23 Extremovih stikal
prenovo oziroma zamenjavo brezžičnega omrežja	v teku – 33 wi-fi dostopnih točk je že zamenjanih
prenovo oziroma zamenjavo požarnih pregrad	zamenjava dveh pregrad v Ljubljani, na drugih dveh lokacijah zamenjava poteka
vpeljavo tehnologije za sledenje in zaznavanje varnostnih groženj za IT- in OT-okolje – ADS (Anomaly Detection System)	implementirano in delujoče
vpeljavo sistema za preprečevanje zlorab DNS (Domain Name Server), BloxOne Threat Defense, ki skrbi za pretvorbo IP-naslova v spletni naslov in komunikacijo med strežniki	implementirano in delujoče
vpeljavo krovnega sistema za nadzor in upravljanje mrežne infrastrukture Extreme Cloud IQ	sistem vzpostavljen, posodobitev in zamenjava stikal pa potekata
varnostno rešitev upravljanja z identitetami NAC (Network Access Control)	še sledi
vpeljavo krovnega sistema SIEM (Security Information and Event Management), ki bo upravljal in nadzoroval vse implementirane sisteme (Extreme Cloud IQ, NAC, ADS in DNS)	še sledi

Na lokaciji Ljubljana je implementirana vsa predvidena oprema in s tem zaključena izvedba projekta.

Nova dostopna stikala, na sliki glavno vozlišče v EPŽ, SIJ Metal Ravne, bodo poskrbela za večjo varnost in zanesljivost proizvodnega procesa.

Nejc Pušnik, mlajši menedžer IT-projektov in eden ključnih sodelavcev pri tem kompleksnem projektu

Zaščita delovanja proizvodne opreme

Ker je delovanje proizvodnih procesov in sredstev v Skupini SIJ ključno, zasnovana rešitev ADS v prvi vrsti varuje procesno-proizvodne IT- in OT-sisteme, ki se povezujejo v omrežje. Rešitev temelji na sistemu, ki z inovativno in priznano tehnologijo omogoča varovanje OT- in tudi IT-okolij ter na osnovi visoko zmogljivih naprav izvaja sledenje, zaznavanje in analitiko v realnem času. Omenjene aktivnosti so omogočene do ravni posameznih naprav in ne samo do ravni pretoka podatkov. Ta funkcionalnost je nujen predpogoj za uspešno varovanje proizvodnih kapacitet.

Zagotavljanje zanesljivega, varnega in učinkovitega obratovanja celotne omrežne in varnostne infrastrukture Skupine SIJ z vidika varnosti in zanesljivosti obratovanja predmetne infrastrukture in storitev zahteva 24 x 7 način upravljanja z aktivnim monitoringom. Celovita rešitev upravljanja storitev, ki jo naš partner Smart Com zagotavlja prek lastnega tako imenovanega Smart centra upravljanja storitev, nam bo zagotovila človeške, tehnološke in procesne zmogljivosti za spremljanje (monitoring), upravljanje in remediacijske posege z vključenimi vzdrževalnimi aktivnostmi do razrešitve nastale situacije.

Skozi sodelovanje pri tem projektu še podrobneje spremljam, kako pomembna je informacijska varnost v podjetju z OT- in IT-omrežjem. Zaradi nepredvidljive narave in varnostnih groženj je izbira ustrezne varnostne rešitve lahko težja, kot je videti na prvi pogled. Ključnega pomena je, da omrežje deluje nemoteno, brez izpadov ter da je zaščiteno pred vdori in sodobnimi zlonamernimi kodami.

Nejc Pušnik, mlajši menedžer IT-projektov

▾ NAPREDUJEMO

Dr. Danijel Mitrović,
vodja projektne
pisarne za R & R
projekte, SIJ d.d.

Napredna analitika za kompleksne industrijske izzive

Skupina SIJ je z usposabljanjem sodelavcev na področju napredne obdelave podatkov in analitike – v družbah, kjer delujejo razvojno-raziskovalni oddelki –, vpeljala na podatkih osnovane pristope za reševanje trenutnih in prihodnjih izzivov jeklarske industrije.

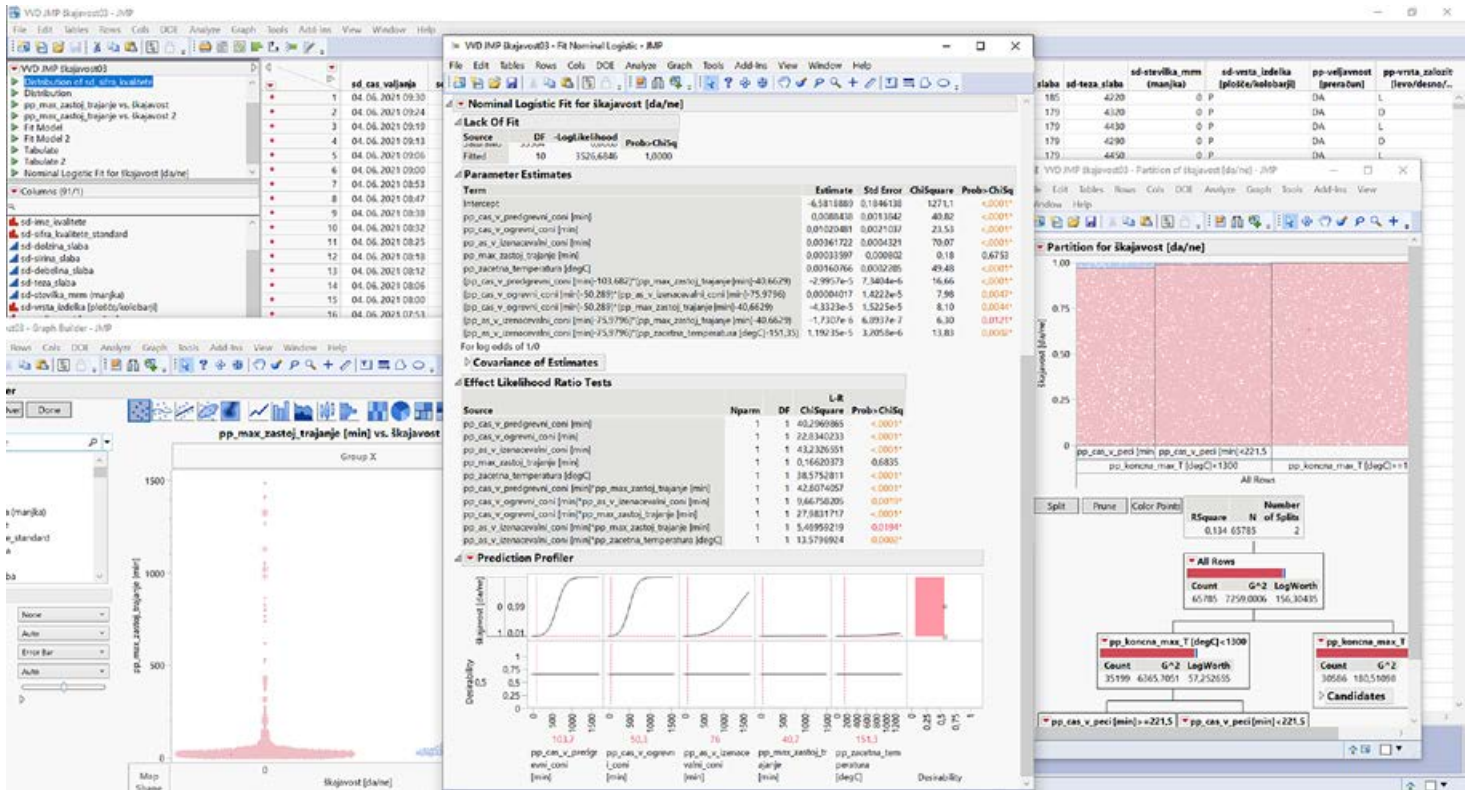
Jeklarska podjetja med obratovanjem ustvarijo velike količine podatkov, vendar se jih manj kot odstotek uporablja za odločanje, osnovano na podatkih. Organizacije zato vpeljujejo pristope, osnovane na podatkih, in sicer od napovedovalnega modeliranja do avtomatizacije, podkrepjene z umetno inteligenco. To pospešuje inovacije ter hkrati podpira zeleni prehod in digitalizacijo procesov, saj sta oba povsod prisotna termina pravzaprav neločljivo povezana. Uporaba naprednih analitskih orodij v inženirske in raziskovalne namene je ustaljena metoda pri mnogo podjetjih, kot so na primer Tata Steel, Posco in Bridgestone.

Kljub intenzivnemu ter uspešnemu delovanju strokovnjakov pri napredni obdelavi podatkov in analitiki (IT, analitika, kontroling ...) pa strokovnjaki drugih področij temu ne sledijo. Za učinkovitejše komuniciranje, okrepljen pretok informacij med njimi in s tem višji potencial sinergijskih učinkov smo se v Projektne pisarni za raziskave in razvoj odločili, da okrepimo in nadgradimo znanja tudi strokovnjakom razvojno-raziskovalnih oddelkov in drugim strokovnjakom tehniških smeri. V okviru Projektne pisarne za raziskave in razvoj smo v sodelovanju z oddelki in vodstvi družb identificirali manjkajoča znanja ter izdelali predlog podrobnega načrta izobraževanja o uporabi napredne analitike za reševanje industrijskih izzivov.

Izobraževanja o uporabi napredne analitike programa JMP konec lanskega leta se je udeležilo 28 internih strokovnjakov iz družb SIJ Acroni, SIJ Metal Ravne in SIJ Ravne Systems, za

Zaposleni so z učenjem na praktičnih primerih spoznali program in njegove široke možnosti uporabe v industriji.

Primer vizualizacije podatkov pri analizah ščajevosti v programu JMP

kar so pridobili tudi certifikate ob zaključku. JMP je eden najbolj razširjenih programskih paketov za analizo podatkov. Razvit je bil leta 1989 za opolnomočenje znanstvenikov in inženirjev pri raziskovanju ter iskanju pomena vizualiziranih podatkov. JMP povezuje dinamično vizualizacijo podatkov z močnimi statističnimi orodji.

Znanje po naši meri

Znanje sodelavcev smo okrepili po interno specificiranem programu, prilagojenem našim potrebam na treh zaporednih stopnjah: osnovna (data aware), nadaljevalna (data engaged) in napredna (AI, machine learning). Z izobraževanjem so usvojili znanja iz manipulacije podatkov, vizualizacije rezultatov, učinkovitega pridobivanja podatkov z eksperimenti (ki jih izvedemo v simulaciji in niso potrebne materialne izvedbe), prepoznavanja korelacij, napovedovanja izidov, modeliranja z nevronske mreže in odločitvenimi drevesi, modeliranja funkcijskih podatkov ter modeliranja zanesljivosti in življenjske dobe izdelka. Pridobljena nova nadgrajena znanja bodo sodelavcem koristila skozi celotno strokovno kariero pri soočanju z industrijskimi izzivi.

Odločanje na podlagi podatkov pospešuje razvoj in dviguje učinkovitost

Z novimi znanji in primernim orodjem (JMP) so zdaj naši strokovnjaki dodatno usposobljeni za reševanje trenutnih in prihodnjih izzivov jeklar-ske industrije. Družbe se z implementacijo sodobnih analitskih orodij v rokah izurjenih tehničnih strokovnjakov lahko tako nadejajo dodatnih učinkov iz naslova identifikacije in pospeševanja inovacijskih ter optimizacijskih ciklov.

Že po šolanju so udeleženci kar sami identificirali 25 potencialnih optimizacijskih projektov z neposrednim vplivom na izboljšanje učinkovitosti poslovanja družb, do danes smo jih prišteli še nekaj. Najzanimivejše že izvajamo v letu 2023, trenutno z uporabo naprednih analitskih orodij iščemo tehnološke in procesne rešitve ter optimizacijske potenciale v kar 15 projektih, med katerimi so:

- Razvoj modela kvalitete produkta po koncu celotnega procesa izdelave
- Optimizacija – znižanje ogljikovih ekvivalentov produkta ter nadgradnja podatkovnega seta na podlagi DOE (Design of Experiment) s ciljem razvoja nove zlitine z optimizacijo mehanskih lastnosti
- Razvoj pojasnjevalnega modela za iskanje vplivnih faktorjev, povezanih z odpadanjem naročil
- Napovedovalno modeliranje po podatkih linije CRNO
- Analiza problematike žilavosti in postavitev DOE ter MSA (Measurement System Analysis)
- Pojasnjevalni model za pojav škaje s podatki iz kamere
- Analiza zastojev ter napovedovalno modeliranje
- Razvoj jeklene zlitine ter analiza vplivnih parametrov na mehanske lastnosti jekla
- MSA-analiza trgalnega stroja
- Odpravljanje anomalij pri normiranju proizvodnega procesa
- Analize količine čistega strojnega časa in napoved učinkovitosti

Hkrati se program uporablja tudi pri vsakodnevnem delu vizualizacije industrijskih podatkov.

Ker je identifikacija zgoraj navedenih projektov oziroma aktivnosti plod uporabnikov orodja samih, bodo ob koncu projektov prepoznani ter izračunani gospodarski prihranki nagrajeni po internem pravilniku o stalnih izboljšavah.

Programski paket JMP omogoča hitro in zanesljivo analizo industrijskih podatkov, kar smo izkoristili pri razvojni nalogi optimizacije kemijske sestave jekla S690QL. Na podlagi historičnih podatkov smo prek nevronske mreže, ki jih JMP vključuje, analizirali vpliv posameznih elementov na mehanske lastnosti. V nadaljevanju pa bomo z uporabo modula DOE postavili optimalen načrt, tako da bomo z minimalnim številom industrijskih testov pridobili maksimalno število uporabnih podatkov in znižali količino dodanih legirnih elementov, potrebnih za doseganje končnih karakteristik.

S programskim paketom JMP smo se lotili tudi problematike upogibanja obraboodpornega jekla SIDUR. JMP omogoča hitro, pregledno in natančno analizo, tudi če imamo opravka z variacijo mnogih spremenljivk, kot je to primer pri upogibu. Končni cilj, ki ga sledimo, je, da poiščemo glavne vplivne parametre za nastanek razpok pri upogibu in postavimo ukrepe, ki bi te preprečili.

Jan Foder, razvojni inženir, SIJ Acroni

Orodje JMP smo uporabili za analizo vplivnih parametrov na udarno žilavost. Kot primer smo izbrali orodno jeklo za delo v vročem SITHERM 2343R, za katero je na voljo obsežna podatkovna baza. Orodje JMP omogoča učinkovito obdelavo velike količine podatkov in ima vgrajene algoritme za ovrednotenje statističnega vpliva. Pomembne so zlasti odvisnosti med legirnimi elementi, ki niso samo linearne, ampak tudi višjega reda. Trenutni model upošteva vpliv kemijske sestave in dimenzije in se še nadgrajuje. Dosedanji rezultati so v veliki meri skladni z znanimi fizikalnimi dejstvi, medtem ko se pokažejo tudi nepričakovane korelacije. Uporaba statističnih metod na tak način kaže potencial za nadaljnje optimiziranje izdelave jekel s kakovostnega in tudi stroškovnega vidika.

Peter Kirbiš, razvojni inženir, SIJ Metal Ravne

V družbi SIJ Ravne Systems JMP uporabljamo predvsem za analitiko proizvodnih procesov in tehnoloških postopkov. Program je izjemno zmogljiv, a hkrati intuitiven in ergonomičen. Z njim gradimo zanesljivo, prečiščeno bazo podatkov prek klasične analize distribucij, na katerih bomo analizirali vplivne parametre obdelovalnih časov za razne tehnološke operacije in zgradili tehnološke kalkulatorje za natančnejši izračun obdelovalnih časov z uporabo nevronske mreže, katerih funkcionalnost JMP ponuja.

Marko Miklavc, vodja razvojne skupine, SIJ Ravne Systems

Metalurška podjetja, ki bodo izkoristila potencial digitalne preobrazbe, se lahko nadejajo povečanja kazalnika EBITDA za 6–8 odstotkov, kar polovica tega dviga pa izhaja iz uporabe orodij napredne analitike. (Vir: McKinsey)

 MARKETINŠKI MOTOR

Branimir Jablanović, tržni analitik,
Sektor za marketing in razvoj
poslovanja, SIJ d.d.
Vir: WSA, Eurofer, S&P Capital IQ

Jeklarski trendi 2023

Svetovno gospodarstvo je pod vplivom vztrajne inflacije, monetarnega zaostrovanja ZDA, gospodarske upočasnitve Kitajske in posledic razmer v Ukrajini. Visoke cene energije, naraščajoče obrestne mere in padajoče zaupanje so povzročili upočasnitev dejavnosti sektorjev, ki uporabljajo jeklo. Obeti za leto 2023 so odvisni od učinka zaostrovanja denarnih politik in sposobnosti centralnih bank, da zasidrajo inflacijska pričakovanja. Zlasti obeti za EU so podvrženi nadaljnjemu tveganju poslabšanja zaradi visoke inflacije in energetske krize, ki ju je zaostрила situacija v Ukrajini.

Letos naj bi svetovno gospodarstvo raslo s tretjo najšibkejšo hitrostjo v skoraj treh desetletjih, zasenčila pa naj bi jo še recesija, ki sta jo povzročili pandemija koronavirusne bolezni in svetovna finančna kriza. Rast se je upočasnila do te mere, da je svetovno gospodarstvo nevarno blizu padca v recesijo – opredeljeno kot krčenje letnega svetovnega dohodka na prebivalca. Za velika gospodarstva je značilna izrazita šibkost, posledično se s težavami soočajo tudi nastajajoči trgi in gospodarstva v razvoju.

Vtis, ki izhaja iz podatkov za tretje četrletje 2022, potrjuje in pogloblja negativne trende, ki so bili prisotni v drugem četrletju 2022. Nenehne motnje, povezane z geopolitičnimi dogajanjem, slabi obeti glede povpraševanja ter močno zvišanje cen energije in proizvodnih stroškov so vplivali na porabo jekla, kar je končalo postkovidno pozitivno dinamiko. Pričakuje se, da bodo vsi ti negativni dejavniki še naprej močno vplivali do vključno drugega četrletja 2023, in sicer kot posledica dolgotrajnih učinkov vojne v Ukrajini.

V tretjem četrletju leta 2022 se je poraba jekla izrazito zmanjšala (–11,2 % po padcu za –4,7 % v drugem četrletju), skupna količina je dosegla 32,2 milijona ton. To je najnižja raven porabe jekla v EU od obdobja visokih povpraševanj po pandemiji. Leta 2022 je gibanje porabe jekla očitno šlo skozi tretjo letno recesijo v zadnjih štirih letih (–4,6 %, popravljeno navzdol z –3,5 %), večinoma zaradi padcev v tretjem in četrtem četrletju leta 2022. Poraba jekla naj bi se zmanjšala tudi leta 2023, čeprav po nižji stopnji (–1,9 %),

saj bo po napovedih povpraševanje sektorjev, ki uporabljajo jeklo, ostalo močno oslABLJENO vsaj do drugega četrletja 2023. Leta 2024 bo odvisno od ugodnejšega razvoja industrijskih obetov in očitnega izboljšanja povpraševanja po jeklu. Poraba jekla naj bi si opomogla, čeprav skromno (+1,6 %). Ta razvoj je odvisen od prihodnjih gibanj cen energije in izrednih razmer v Ukrajini ter vpliva na globalne dobavne verige.

Napoved povpraševanja po jeklu v panogah, pomembnih za Skupino SIJ

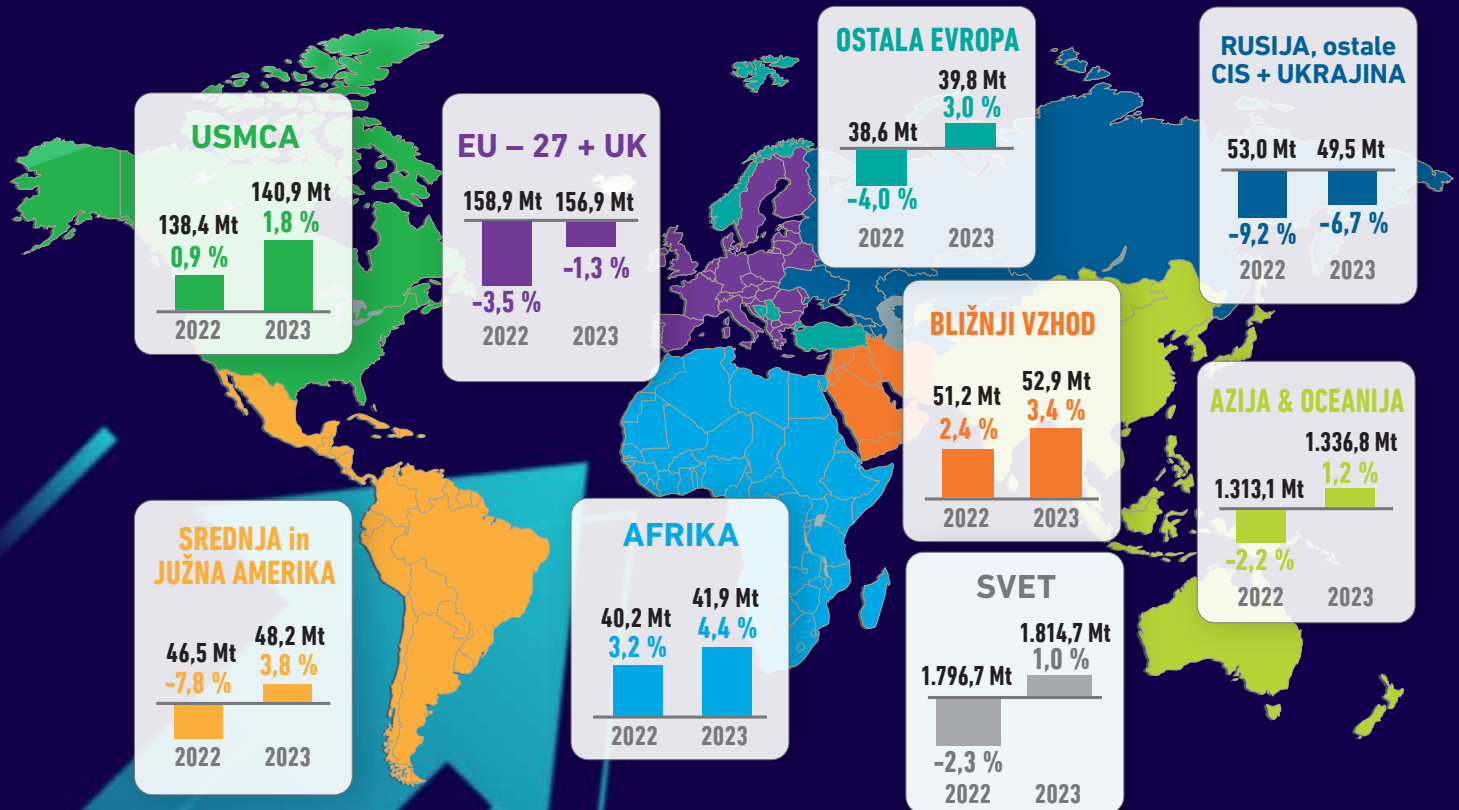
Gradbeništvo

Gradbena aktivnost je leta 2020 zaradi pandemije upadla (–4,8 %), nato pa se je leta 2021 ponovno okreplila (+6,5 %). Obeti za leto 2022 so bili nižji od predhodno ocenjene (+4,4 % proti +5,6 %), kar odraža kombinacijo rasti razvoja v prvi polovici leta in precejšnje upočasnitve v drugem polletju. Ta negativni trend naj bi v naslednjih treh četrletjih zaradi dolgotrajnega vpliva naraščajočih cen še poslabšalo pomanjkanje gradbenih materialov in gradbenih delavcev. Splošna gospodarska upočasnitev zaradi trenutnega vojnega stanja v Ukrajini naj bi vplivala tudi na gradbeni sektor, s padci med četrtem četrletjem 2022 in drugim četrletjem 2023.

Zaupanje v gradbeništvo v EU se je po padcu med pandemijo občutno izboljšalo. Doseženi sta skoraj ravni iz leta 2018 in 2021. Vendar so že od februarja 2022 težave z dobavno verigo ter

Globalna napoved povpraševanja po jeklu Napoved povpraševanja po jeklu za leti 2022 in 2023

Vir: WSA, Short Range Outlook October 2022

splošno poslabšanje gospodarskih in industrijskih obetov začeli močno vplivati na sektor. Zaupanje od takrat naprej prav tako upada, kar potrjujejo zadnji razpoložljivi podatki (iz decembra 2022). Vendar bi na splošno gradbena dejavnost morala še naprej imeti koristi od graditve državnih stanovanj – čeprav po precej nizkih stopnjah podpornih shem, pa tudi iz shem javnih gradenj. Pričakuje se, da se bo njihov vpliv v letu 2023 pomembno zmanjšal.

Avtomobilska industrija

Pričakuje se, da bo zaupanje potrošnikov ostalo šibko, dokler se obstoječa makroekonomska slika in razpoložljivi dohodek potrošnikov ne bosta bistveno izboljšala. Vendar je ta scenarij postal manj verjeten, in sicer zaradi poslabšanja gospodarskih obetov in napovedi bolj umirjene gospodarske rasti. Negotovosti glede proizvodnje električnih vozil, zamude pri lansiranju novih modelov, ki pripravljajo teren za prepoved avtomobilov na bencinski pogon, in pomanjkanje zmogljivosti (polnilna mesta ipd.) so se izkazali za nepodporne dejavnike povpraševanja potrošnikov in so povzročili zamujanje investicijskih odločitev proizvajalcev avtomobilov. Popolno

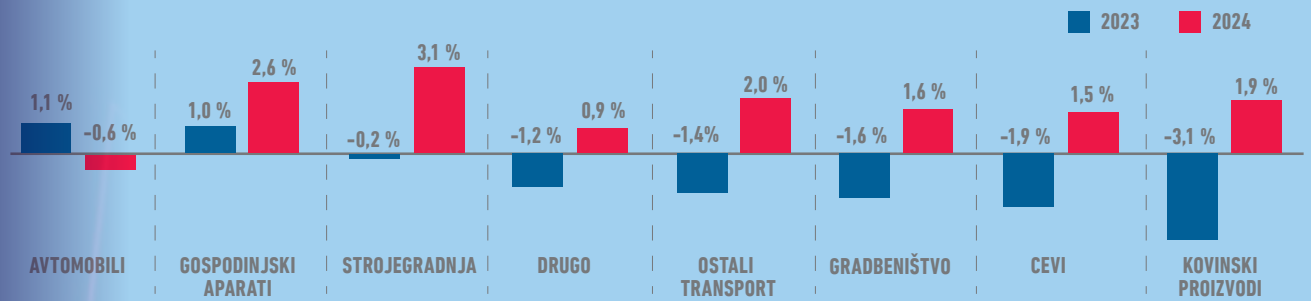
okrevanje svetovne trgovine in zunanje povpraševanje z večjih trgov, kot so Združene države Amerike, Kitajska in Turčija, bo ostalo ključni dejavnik za izvoznike avtomobilov iz EU. Vendar se to verjetno ne bo uresničilo, dokler bo trajala trenutna, z vojno povezana negotovost, pospremljena s pretrganimi globalnimi dobavnimi verigami ter zelo visokimi cenami energije in goriva. Dolgoročna politična zaveza na ravni EU o uvedbi električnih vozil do leta 2035 bi se morala izkazati za nekoliko podpirajočo, in sicer kljub dejstvu, da se zdi splošno povpraševanje po avtomobilih močno odvisno od krhkega zaupanja potrošnikov, kar naj bi trajalo vse leto 2023 in morda tudi v letu 2024.

Strojgradnja

Po strmem padcu (–11,8 %) leta 2020 zaradi pandemije, ki je sledil majhnemu padcu (–0,1 %) v letu 2019 zaradi svetovnih trgovinskih napetosti in recesije v proizvodnih sektorjih, se je proizvodna strojgradnja močno okrepila (+16,0 %) leta 2021, zahvaljujoč močnemu okrevanju industrijskih sektorjev v EU, zlasti v prvi polovici leta. Proizvodnja v strojništvu naj bi rasla tudi leta 2022 (+6,5 %, revidirano navzgor

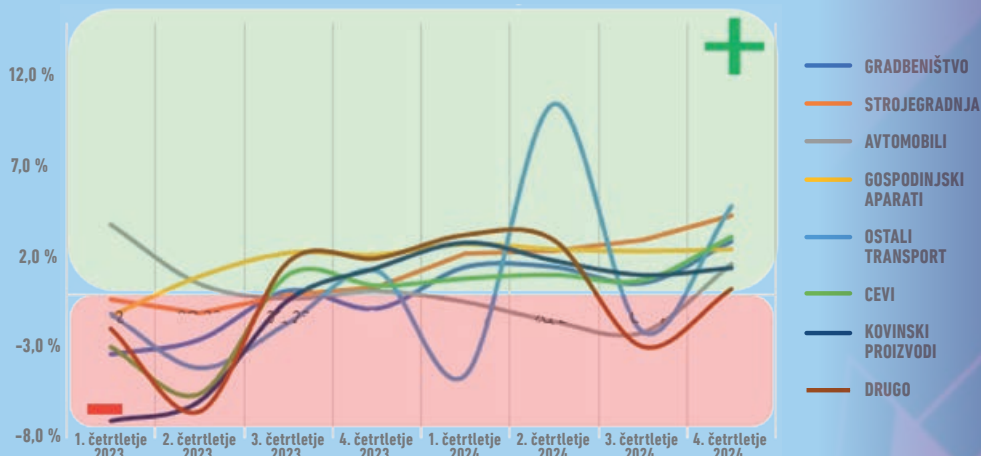
Stopnje rasti sektorjev v EU, ki so močno povezani s porabo jekla¹

Vir: Eurofer

Napoved šibkih pozitivnih gibanj

Vir: Eurofer

s +5,8 %), leta 2023 naj bi bila le nekoliko 'nad gladino' zaradi nenehnih motenj, trajajoče vojne in visokih stroškov energije. Njihovi negativni učinki na proizvodnjo sektorja bodo še posebno vidni v prvih dveh četrletjih 2023. Pogojno naj bi bilo na splošno gibanje v gospodarskem ciklu pozitivno v drugi polovici leta 2023. Sektor naj bi ponovno dosegel rast leta 2024 (+3,1 %).

Cevi

Motnje, povezane z izrednimi razmerami v Ukrajini, so dodatno odložile tekoče projekte in vplivale na razpoložljivost materialov. Dolgoročno se povpraševanje po velikih varjenih ceveh iz sektorja nafte in plina predvidoma ne bo izboljšalo. Kljub nedavnemu okrevanju svetovnega povpraševanja po nafti pa zaradi velike geopolitične negotovosti ni kmalu pričakovati pospešitve zagona ali izvedbe novih cevovodov. Povpraševanje po nafti se bo verjetno zmanjšalo v letih 2023 in 2024 v EU tudi zaradi posledično nizke gospodarske rasti. Po drugi strani pa naj bi povpraševanje iz gradbeništva še naprej prispevalo k zmerni rasti proizvodnje, povpraševanje iz avtomobilskega in inženirskega sektorja pa bo po napovedih ostalo razmeroma šibko.

Gospodinjski aparati

Proizvodnja gospodinjskih aparatov je upadla leta 2022 (-4,3 %), vendar bo leta 2023 zmerno okrevala (+1,0 %) in malo močneje v letu 2024 (+2,6 %). Rast proizvodnje naj bi ostala negativna do prvega četrletja leta 2023 kot posledica motenj, povezanih z vojno v Ukrajini in težavami v svetovnih dobavnih verigah. Te negativne dejavnike bodo delno izravnali nekateri podporni dejavniki, ki bodo zagotovili pozitiven prispevek k rasti. Delo na daljavo bo v naslednjih letih ostalo običajna praksa v EU, čeprav v precej nižjem obsegu kot med pandemijo. Dolgoročno razvoj, povezan s tako imenovanim IoT (tj. pametne aplikacije, ki omogočajo povezovanje gospodinjskih aparatov, naprav itd.), prav tako koristi sektorju, vendar ta vpliv verjetno ne bo viden pred letom 2024.

¹ Eurofer: https://www.eurofer.eu/assets/publications/economic-market-outlook/economic-and-steel-market-outlook-2023-2024-first-quarter/Eurofer_Quarter_1_2023_report.pdf

MARKETINŠKI MOTOR

PESTRO SEJEMSKO DOGAJANJE

1

18. 4. – 21. 4. 2023
Celje, Slovenija
SIJ Ravne Systems

Najpomembnejši bienalni sejem s področja strojegradnje, orodjarstva, varjenja in rezanja v jugovzhodni Evropi.

FORMA TOOL

2

21. 4. – 24. 4. 2023
Zagreb, Hrvaška
SIJ Ravne Systems

Na Zagrebačkom Velesajmu / Zagrebškem velesajmu se bodo predstavili razstavljalci obdelovalnih strojev in orodij.

BIAM

3

3. 5. – 7. 5. 2023
Verona, Italija
SIJ Acroni

Največji italijanski sejem gradbene mehanizacije in opreme.

SAMOTER

4

9. 5. – 11. 5. 2023
Milano, Italija
SIJ Metal Ravne

Mednarodni sejem in konferenca, ki predstavlja jeklarsko industrijo v najširšem pomenu.

MADE IN STEEL

5

15. 5. – 19. 5. 2023
Hannover, Nemčija
SIJ Ravne Systems

Globalni sejem inovacij za lesno industrijo, na katerem bo razstavljal tudi družba SIJ Ravne Systems.

LIGNA

6

16. 5. – 19. 5. 2023
Beograd, Srbija
SIJ Ravne Systems

Sajam Tehnike / Sejem Tehnike predstavlja nove tehnologije v industriji in zadnje dosežke v proizvodni tehniki.

SAJAM TEHNIKE

7

23. 5. – 25. 5. 2023
Berlin, Nemčija
SIJ Acroni

Sejem Cwieme je vodilni dogodek za tehnologije elektromotorjev in transformatorjev. Na sejmu se bo predstavila tudi družba SIJ Acroni.

CWIEME

8

11. 6. – 14. 6. 2023
Šanghaj, Kitajska
SIJ Metal Ravne

Največji azijski sejem orodij za proizvodnjo plastičnih izdelkov.

DMC CHINA

9

12. 6. – 13. 6. 2023
Portorož, Slovenija
SIJ Ravne Systems

Forum je namenjen predstavitvi dosežkov in novosti iz industrije, inovacij in inovativnih rešitev iz industrije in za industrijo ter primerov prenosa znanja in izkušenj iz industrije in v industrijo.

IRT Forum

10

12. 6. – 16. 6. 2023
Düsseldorf, Nemčija
SIJ Acroni, SIJ Metal Ravne,
SIJ Ravne Systems, Griffon &
Romano, Niro Wenden

Mednarodni sejem in kongres
metalurške industrije in
opreme.

METEC

11

13. 6. – 16. 6. 2023
Stuttgart, Nemčija
SIJ Metal Ravne

Najpomembnejši evropski
dogodek za orodja za brizganje
plastike, kalupe in izdelavo
kalupov.

MOULDING EXPO

12

19. 6. – 25. 6. 2023
Pariz, Francija
SIJ Metal Ravne

Letalsko združenje Francije
organizira največji sejem
letalske industrije in
letalske opreme.

PARIS AIR SHOW
(LE BOURGET)

13

5. 7. – 7. 7. 2023
Šanghaj, Kitajska
SIJ Ravne Systems

Največji azijski sejem pokriva
industrijo aluminija in si ga
vsako leto ogleda več kot
20.000 obiskovalcev. Družba
SIJ Ravne Systems se bo
predstavila s programom
valjev.

ALUMINIUM CHINA

14

5. 9. – 7. 9. 2023
Dubaj
SIJ Ravne Systems

V Dubaju se bo družba SIJ
Ravne Systems predstavila na
sejmu reciklaže plastike. Poleg
sejmišča bo dogodek vseboval
tudi konferenco, na kateri
bodo predstavili zadnje dosež-
ke na trgu reciklaže plastike.

PRS MIDDLE
EAST - DUBAI

15

13. 9. – 15. 9. 2023
Portorož, Slovenija
SIJ Ravne Systems

Družba SIJ Ravne Systems
se bo z laboratoriji SILABS
predstavila tudi na posvetu
livarjev, namenjenim vsem,
ki so vključeni v livarsko
industrijo.

POSVET LIVARJEV

16

20. 9. – 21. 9. 2023
Pordenone, Italija
SIJ Acroni

Predstavljeni bodo tehnologije
in materiali za proizvodnjo
elektromotorjev, ki so v
zadnjih letih zaradi vsesplošne
elektrifikacije avtomobilov v
naglem porastu.

COILTECH

17

26. 9. – 28. 9. 2023
Maastricht, Nizozemska
SIJ Acroni, SIJ Metal Ravne,
SIJ Griffon & Romano,
SIJ Niro Wenden

Največji sejem v srednji Evropi
o znanju, proizvodih, mate-
rialih in tehnologijah, ki so
povezani z nerjavnim jeklom.

SSW MAASTRICHT

18

7. 11. – 10. 11. 2023
Rimini, Italija
SIJ Ravne Systems

Družba SIJ Ravne Systems
se bo predstavila na sejmu
zelenih tehnologij, kjer je
poudarek na trajnostnem
razvoju in ponovni uporabi
materialov.

ECOMONDO

19

7. 11. – 10. 11. 2023
Stuttgart, Nemčija
SIJ Acroni

Predstavljena bo celotna
tehnološka veriga obdelave
pločevine: pločevina, polizdelki
in končni izdelki ter ravnanje,
ločevanje, oblikovanje,
spajanje in varjenje.

BLECH EXPO

- SIMOLD
- SIDUR
- SIHARD
- SIRAPID
- SITHERM
- SINOXX
- SIMAXX
- SIQUAL
- SIWATT
- SIROLLS
- SIMATEC
- SIKNIVES
- SILABS

TRAJNOSTNO NARAVNANI

Rok Kotnik, vodja za kakovost in trajnost, SIJ d.d.

Skupina SIJ uspešno prestala recertifikacijsko presojo

ISO

Družbe Skupine SIJ na področjih upravljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, zdravja in varstva pri delu ter upravljanja z energijo delujejo skladno z zahtevami več mednarodnih standardov. Recertifikacija je priložnost za pregled in nadgradnjo doseženega oziroma za prilagoditev procesov, saj se posamezna področja neprestano razvijajo.

V decembru 2022 ter januarju in februarju 2023 je zunanji certifikacijski organ TÜV SÜD Sava d.o.o. temeljito pregledal delovanje v družbah SIJ Acroni, SIJ Metal Ravne, SIJ Ravne Systems, SIJ SUZ, SIJ ZIP center, Griffon & Romano in Niro Wenden. V vsaki družbi so presojevalci pregledali procese, zapise o delovanju, opravili intervjuje s sodelavci v procesih in na podlagi naključnih vzorcev presojali skladnost z zahtevami standardov.

V vseh družbah smo presoje uspešno prestali. Seveda pa še vedno velja rek, da nihče ni popoln, zato so presojevalci vseeno našli kar nekaj neskladnosti predvsem pri nedoslednem izvajanju sistemov vodenja (povedano drugače: neupoštevanje navodil za delo) in nekaj odstopanj sistemov od zahtev. V manjši meri so predlagali tudi priporočila za boljše oziroma učinkovitejše izvajanje naših aktivnosti v procesih.

Vsi presojevalci so v svoji oceni enotni: Skupina SIJ na področjih sistemov vodenja uspešno napreduje. Posebej so večkrat pohvalili enotno in dosledno izvajanje notranjih presoj ter po novem tudi presoj dobaviteljev, naše združevanje prepoznavanja procesov z organizacijskimi shemami družb ter osebno zavzetost posameznih direktorjev in vodij, ki z zgledom najlepše izkazujejo svoje voditeljstvo.

Vsem sodelujočim na letošnjih presojah čestitam za uspešno opravljene presoje, se jim zahvaljujem za čas in vloženo energijo, sodelavcem vseh družb pa za njihovo stalno delovanje, ki je skladno z zahtevami standardov. To nam daje tudi ustrezen temelj za certifikacijo po zahtevah standarda ResponsibleSteel, ki opredeljuje zahteve za trajnostno izdelavo jekla in ki nas čaka letos.

Vedno bolj se povezujemo v korporativnih certifikacijah

V tem certifikacijskem ciklu smo sistem varnosti in zdravja pri delu (ISO 45001) iz družb SIJ Acroni in SIJ Metal Ravne poleg korporativno že obvladovanih sistemov kakovosti (ISO 9001) in sistema ravnanja z okoljem (ISO 14001) uspešno korporativno razširili tudi na SIJ d.d. To je dobro izhodišče za letos načrtovano certifikacijo družb SIJ Acroni in SIJ Metal Ravne skupaj s SIJ d.d. po zahtevah standarda Responsible Steel, ki opredeljuje zahteve za trajnostno izdelavo jekla.

Družba SIJ Metal Ravne se je februarja uspešno certificirala tudi po standardu ISO 50001. S tem se je pridružila največji družbi SIJ Acroni pri neodvisno potrjenem učinkovitem upravljanju z energijo, ki je v današnjih časih seveda zelo pomembno za dolgoročni obstoj družbe. Še prej je v novembru zunanji certifikacijski organ TÜV SÜD iz Avstrije v družbi SIJ Metal Ravne preveril, ali delovanje na področju kakovosti ustreza zahtevam standarda EN 9100, ki opredeljuje zahteve za upravljanje kakovosti na področjih zračnega prometa, vesoljskih poletov

in obrambe. To bo družbi SIJ Metal Ravne omogočilo nadaljnje osvajanje trga letalske industrije.

Načrti za leti 2023 in 2024

Največji in najpomembnejši projekt za Skupino SIJ v letošnjem letu bo certifikacija po zahtevah standarda ResponsibleSteel, kar bo od sodelavcev z vseh področij zahtevalo kar nekaj vloženega truda in časa. Vendar bo pridobljeni certifikat vstopnica med izbrano družbo jeklarjev, ki izpolnjujejo tako visoke standarde trajnostnega delovanja. In ne bomo se ustavili pri tem. Naše delovanje želimo še letos potrditi kot skladno z zahtevami standarda ISO 45001 tudi v družbi SIJ Ravne Systems ter v letu 2024 še v družbah SIJ SUZ in SIJ ZIP center. Načrtujemo pa tudi certifikacijo družbe SIJ Ravne Systems po ISO 50001, ki jo bomo izvedli najkasneje v letu 2024. Trdno verjamem, da nam bo s skupnimi močmi uspelo. Ne pozabimo, da to od nas pričakujejo tako kupci kot vsi drugi deležniki (država, banke, lokalna skupnost, naši bližnji ...), od katerih je odvisen obstoj naših delovnih mest oziroma na njih vplivamo s svojim delovanjem.

SKRBIMO ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Dr. Adis Medić,
vodja službe VZD,
SIJ Acroni

Miran Praznik,
inženir VZD,
SIJ Metal Ravne

Povezani za varnejše in bolj zdravo delo

Delovna skupina za varnost in zdravje pri delu (VZD) pod pokroviteljstvom izvršnega direktorja za proizvodnjo, tehnologijo in investicije Slavka Kanalca se je v začetku februarja ponovno sešla. Agenda: pregled bilance nezgod in izvedenih aktivnosti na področju VZD v letu 2022, s poudarkom na zadnjem četrtletju, in predstavitev načrtov, kako bomo v letu 2023 še naprej izboljševali raven varnosti na delovnem mestu v družbah Skupine SIJ in se tako (še) približali cilju 0 nezgod.

Pogled v leto 2022 na področju varnosti in zdravja nam ponuja nove izzive in narekuje nove naloge. Lotili se jih bomo skupaj, saj smo – ko delujemo povezano – še boljši in še učinkovitejši. Trudili se bomo, da bomo zastavljene aktivnosti kar najbolje izpeljali. Vsi skupaj in vsak posebej.

Proaktivno delovanje zaposlenih v SIJ Acroniju za cilj 0 nezgod

V SIJ Acroniju smo v zadnjem četrtletju 2022 zabeležili 3 nezgode, v minulem letu pa skupno 18: največ v Jeklarni in Hladni valjarni – po 4 nezgode ter v Predelavi debele pločevine – 3 nezgode. Pri nezgodah si naši zaposleni najpogosteje poškodujejo prste na roki in gleženj, med posledicami nezgod izstopajo zvini, nategi, izpahi ter ureznine in opekline. Med najpogostejšimi vzroki za nezgode so neurejeno delovno okolje, delo z ročnim orodjem, premikajoča se vozila in tehnološka motnja. Pogosteje so se poškodovali mlajši zaposleni oziroma tisti s krajšim delovnim stažem.

V letu 2022 smo v SIJ Acroniju uvedli mesečne preglede, v okviru katerih vodje obratov opozarjamo na pomanjkljivosti na področju VZD, požarne varnosti in nevarnih snovi. V nekaterih obratih že opažamo izboljšanje, kar se odraža tudi pri zmanjšanju števila nezgod.

Generalni trend pri varnosti in zdravju v Skupini SIJ je ugoden, vendar ne moremo biti povsem zadovoljni, kajti rezultati v nekaterih družbah niso v skladu s prizadevanji, ki jih vlagamo na tem področju. Pa ne gre samo za vloženi trud, temveč tudi za znatna denarna sredstva, ki jih namenimo za osebno varovalno opremo, zagotavljanje požarnega varstva in prve pomoči ter delo strokovnih sodelavcev. Za navedena področja smo v letu 2022 namenili nekaj manj kot dva milijona evrov, vložek za ta namen sicer iz leta v leto povečujemo. Zdravje je v družbi prepoznano kot največja vrednota, v realnem življenju pa bi vsak od nas na tem področju lahko naredil nekaj več zase, za svoje najbližje in za sodelavce. Tudi glede varnosti in zdravja pri delu se moramo zavedati, da s svojimi dejanji vplivamo na lastno varnost in na varnost svojih sodelavcev.

Slavko Kanalec, izvršni direktor za proizvodnjo, tehnologijo in investicije, SIJ d.d.

V družbah Skupine SIJ spremljamo število dni brez nezgod po obratih oziroma programih. V letu 2022 so med rekorderji bili:

- SIJ ACRONI – Vroča valjarna: 262 dni brez nezgod (na dan 31. 12. 2022)
- SIJ METAL RAVNE – Vzdrževanje: 130 dni
- SIJ RAVNE SYSTEMS – Vzdrževanje in strojogradnja: 217 dni

Število nezgod

Družba	2022	2021	2020
SIJ Acroni	18	26	24
SIJ Metal Ravne	60	61	54
SIJ Ravne Systems	9	13	19
SIJ SUZ	2	0	2
Skupina SIJ	89	100	102

Jernej Forstner,
inženir VZD,
SIJ Ravne Systems

Ksenija Štrancar,
specialistka za
sponzorstva in interno
komuniciranje, SIJ d.d.
Foto: fotoarhivi družb

Veseli me, da med zaposlenimi opažamo več angažiranosti za urejeno delovno okolje. To proaktivno delovanje bomo nagrajevali, izpostavili kot zgled, da za varnost na delovnem mestu znamo (po)skrbeti. Napredek pri urejenosti delovnega okolja je tudi z vidika VZD viden na več mestih. To se mi zdi še toliko pomembneje v zadnjem času, ko je na novo zaposlenih zelo veliko, in jim s takim ravnanjem pokažemo, kako lahko vsak sam prispeva k varnejšemu delovnemu okolju. Tudi s tem varnostno kulturo dvigujemo na višjo raven. Seveda pa je pomembno tudi, da vlagamo v tehnične rešitve, kot so LED-luči na žerjavi in radar hitrosti, ki še dodatno pripomorejo k varnemu delovnemu okolju.

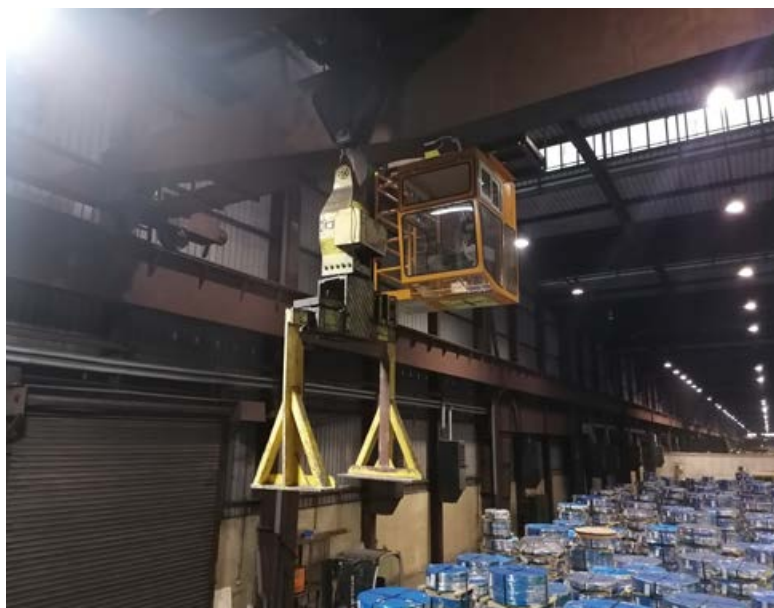
Dr. Adis Medić, vodja službe VZD, SIJ Acroni

V letu 2022 smo v SIJ Acroniju izvedli 97 manjših izboljšav in ureditev delovnih mest, v zadnjem četrtletju predvsem:

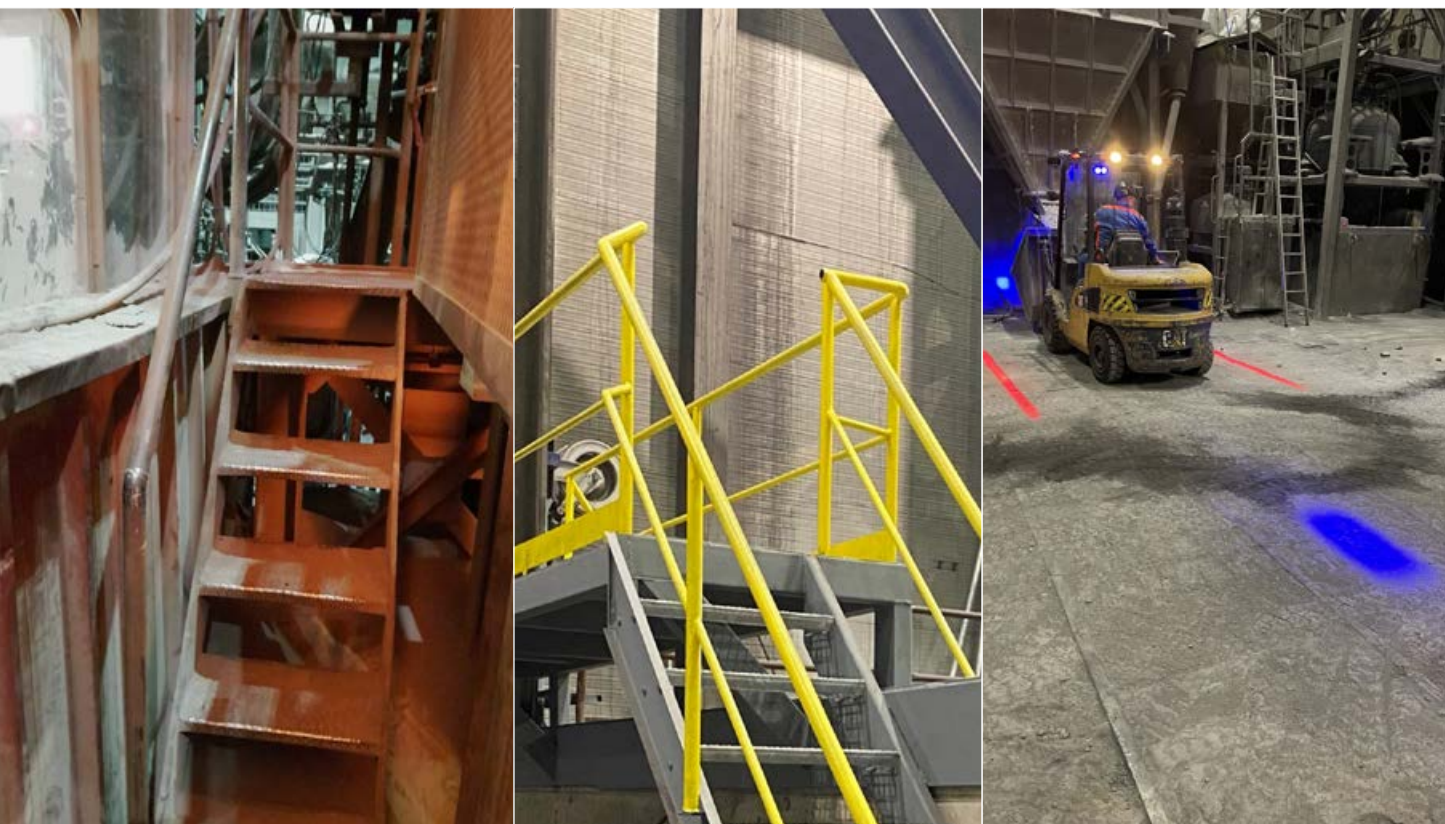
- izdelavo in montažo manjkajočih jaškov, ogrodja s pokrovom za zaščito jaška z lovilcem olja,
- izdelavo zaščit za sledenje vagonov ob železniških tirih,
- montažo prikazovalnikov hitrosti,
- novo varnostno razsvetljavo v Jeklarni,
- nakup novega kontejnerja za izboljšanje delovnih razmer delavcev na odpremi Vroče valjarne,

- posodobitev žerjava 227 v Hladni valjarni za boljše delovne razmere upravljalcev dvigala,
- izdelavo zaboju za gasilnike in stojal za PNS,
- oblikovanje in nakup tablic za označevanje cevovodov.

Zaposlenim smo zagotovili tudi zaščitna dioptrijska očala in glušnike po meri. Izvedli smo akcijo ozaveščanja zaposlenih o prepovedani uporabi mobilnih naprav med upravljanjem naprav. Za SIJ Acronijeve sodelavce iz tujine smo splošne varnostne ukrepe prevedli v bosanski, albanski in angleški jezik.

Za boljše delovne razmere upravljalcev dvigala smo v družbi SIJ Acroni posodobili žerjav 227 v Hladni valjarni.

Za večjo varnost pri hoji skozi obrat smo namestili ograje, podeste, ročaje in piktograme z opozorili.

V Jeklarni smo na viličarje namestili LED-opozorilne luči in testno tudi na mostno dvigalo pri UHP.

V SIJ Metalu Ravne se število nezgod vendarle zmanjšuje

V SIJ Metalu Ravne smo v zadnjem četrtletju zabeležili 11 nezgod, v letu 2022 skupno 60 nezgod: največ v Jeklarskem programu (22) in Valjarskem programu (18). Kar 32 nezgod je bilo med zaposlenimi, ki imajo manj kot eno leto delovne dobe. Velik delež na novo zaposlenih, ki se poškodujejo, je tudi razlog, da smo jih opremili s čeladami z napisom Novi sodelavec. Kljub še vedno velikemu številu nezgod je v zadnjih desetih letih vendarle opaziti trend njihovega upadanja.

Med najpogostejšimi vzroki za nezgodo so: padec predmeta, delo na delovni opremi in sredstvih za delo ter rokovanje z bremenami – dvigovanje in premeščanje. Pri nezgodah si zaposleni v SIJ Metalu Ravne najpogosteje poškodujejo roke (zapestje, prste na roki) in noge (golenico, koleno, nart). Med najpogostejšimi poškodbami so udarnine, stisnine in opekline.

Decembra smo za štiri sodelavce iz Valjarskega programa izvedli usposabljanje za večkrat poškodovane zaposlene. V to usposabljanje vključujemo zaposlene, ki so imeli v zadnjih

Kljub kazalnikom o pogostosti poškodb menim, da je bil v letu 2022 pri VZD narejen pozitiven premik k izboljšanju varnosti v podjetju: izboljšali smo ključna dejavnika za zmanjševanje števila poškodb – delež delovne opreme s potrdili in število usposobljenih sodelavcev za varno delo.

Trend zmanjševanja števila poškodb v zadnjem letu je spodbuden, vsekakor pa je naš cilj vsakoletno zmanjševanje števila in resnosti poškodb pri delu. Ključna pri tem sta motivacija in izpolnjevanje navodil vseh nas, saj vsi skupaj prispevamo vsak svoj delček k zagotavljanju varnosti v podjetju.

Miran Praznik, inženir VZD, SIJ Metal Ravne

petih letih tri ali več poškodb pri delu. Prav za ta namen smo vzpostavili učni poligon, s čimer želimo izboljšati raven praktične usposobljenosti, poligon pa glede na potrebe nadgrajujemo. V letu 2022 smo ga tako opremili z različnimi privezovalnimi sredstvi, kot so klešče, privezovalni trakovi in verige, ki se največkrat uporabljajo pri delu v proizvodnji. Letos bomo pripravili še poligon za motorične preizkuse delavcev pred zaposlitvijo: električna vezava, vezava vtičnice, preizkus dela z ročnim orodjem (kladiva, sekači ...), uporaba vezne žice in podobno.

Nov izziv za vzdrževalce: celo leto brez nezgode! Ta rekord sicer že imajo v žepu – v letu 2016 so namreč bili zmagovalci tekmovanja za najvarnejši obrat, ki je potekalo v okviru kampanje Znamo varno, zmoremo zdravo, saj celo leto niso zabeležili niti ene nezgode pri delu. Rekord, ki ga je vredno ponoviti. Čim večkrat!

SIJ Metalovi vzdrževalci kar 130 dni brez nezgode

Vzdrževalci so brez nezgode delali od 19. junija do 27. oktobra 2022 in tako prejeli nagrado za dosežen mejnik 100 dni brez nezdod. Vzdrževalci so tisti naši sodelavci, ki svoje delo opravljajo tako rekoč v vseh delovnih okoljih SIJ Metala Ravne, zato je možnosti za nezgodo pri njihovem delu še toliko več. Po slabem prvem polletju, ko se je poškodovalo sedem njihovih sodelavcev, jim je s še večjim poudarkom na doslednem upoštevanju navodil in predpisov o varnem opravljanju dela več kot štiri mesece uspelo doseči zastavljen cilj, '0 nezdod'.

In načrti za leto 2023?

V letu 2023 bomo nadaljevali usposabljanja vodij in delovodij – poudarek usposabljanj bo na kompetencah, prepovedih in obveznostih iz VZD, na nadzoru nad varnim delom ... Vzpostavili bomo interventno ekipo za vzdrževalna dela (denimo mesečna popravila za ureditev pohodnih površin), na vse viličarje in dvigala bomo namestili opozorilne luči, v Jeklarskem

programu bomo opozorilne luči namestili tudi za pešpoti. Izdelali bomo navodila in izvedli usposabljanje vzdrževalcev za uporabo sistema LO-TO ter pripravili video-slikovna navodila za posamezne stroje (denimo nevarnosti na stroju, pregled pred začetkom dela).

SIJ Ravne Systems: varnostni protokol Minuta za varnost za višjo raven ozaveščenosti zaposlenih

V SIJ Ravne Systems smo v zadnjem četrletju zabeležili 3 nezdode, v letu 2022 pa skupno 9 nezdod in tako izboljšali lansko bilanco nezdod (13) ter skoraj za pol izboljšali pričakovano število nezdod.

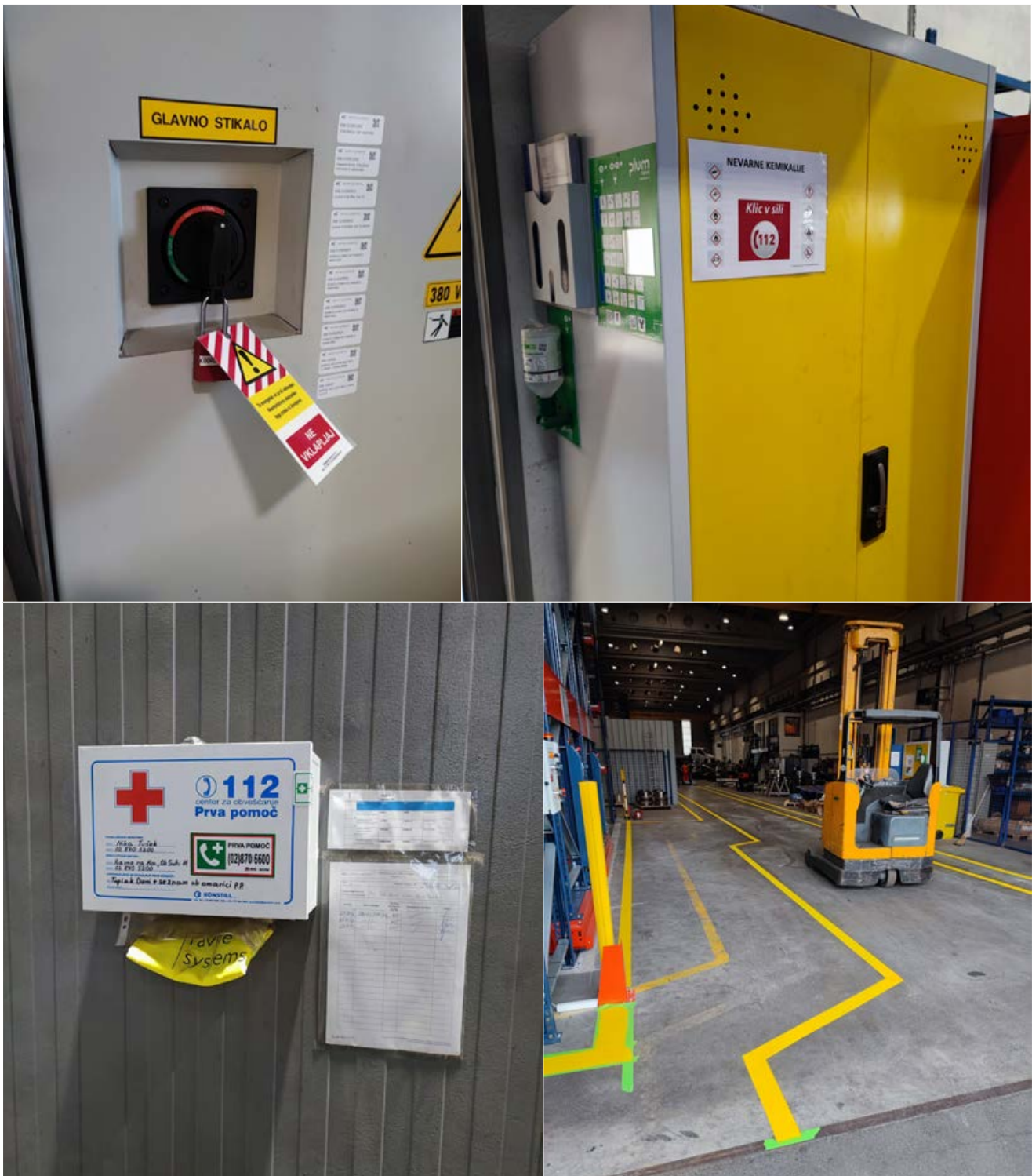
Najpogostejši vzroki za nezdode so neurejenost delovnega okolja, delo na delovni opremi in rokovanje z bremen. Med najpogostejšimi poškodbami so ureznine in udarnine.

Tudi v SIJ Ravne Systems veliko pozornosti namenjamo izvajanju varnostnega protokola Minuta za varnost, saj s tem izboljšujemo raven ozaveščenosti zaposlenih v družbi na področjih VZD ter varstva pred požari. Zaposlene vseskozi spodbujamo k rednemu in pravilnemu izvajanju varnostnega protokola Minuta za varnost in v zadnjem četrletju 2022 je že bilo opaziti boljše rezultate: v aplikacijo je bilo vnesenih skoraj 200 vpisov. Naš cilj je, da vsak izmenovodja samoiniciativno dnevno izvede varnostni protokol Minuta za varnost – to pomeni okoli 400 vpisov vsak mesec. Verjamo, da nam bo to uspelo.

Namestili smo tudi dve novi omarici za delitev osebne varovalne opreme, opravili smo celoten kontrolni pregled delovnega mesta: stanje delovne opreme, urejenost delovnega mesta, stanje osebne varovalne opreme, izvajanje preventivnega vzdrževanja strojev, nameščenost zahtevane dokumentacije ter usposobljenost zaposlenih (navodila za varno delo, požarna varnost in prva pomoč).

Katerih aktivnosti na področju VZD se bomo lotili v letu 2023?

Še naprej bomo skrbeli za vzdrževanje transportnih poti in okolice, na vse viličarje bomo namestili opozorilne luči, posebno pozornost bomo namenili preventivnemu vzdrževanju delovne opreme in urejenosti delovnih mest, dodatno bomo uredili talne označbe ter uredili oziroma prenovili bomo pomožne prostore.

Za preteklo leto lahko rečem, da smo dokazali, da s skupnimi močmi, timskim delom in zavedanjem vsakega posameznika lahko kaj hitro izboljšamo raven VZD. Predvsem gre izpostaviti dejstvo, da smo področje VZD začeli aktivno vključevati v vse procese družbe in pri vseh zaposlenih. Uresničili smo kar nekaj ključnih aktivnosti, pripravili smo tudi načrt aktivnosti za doseganje še boljših rezultatov.

Jernej Forstner, inženir VZD, SIJ Ravne Systems

Za še varnejše delovno okolje smo v SIJ Ravne Systems poskrbeli z naslednjimi aktivnostmi: vzpostavili smo sistem LO-TO, uredili smo namenska mesta za nevarne kemikalije, namestili smo omarice za prvo pomoč in izvedli usposabljanje za odgovorne osebe, obnovili smo zaris transportnih poti in pohodnih označb, velik napredek pa smo naredili tudi pri obravnavi izrednih dogodkov.

SKRBIMO ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Ksenija Štrancar,
specialistka za
sponzorstva in interno
komuniciranje, SIJ d.d.
Foto: fotoarhivi družb

Varnost sodelavca pomeni tudi moja varnost

Varnost in zdravje pri delu (VZD) sta skupna odgovornost delodajalca in zaposlenih. Varnost zaposlenih, zmanjšanje števila nezgod in dvig zavedanja vseh udeležencev o pomembnosti varnega dela so cilji delovne skupine za VZD in si jih prizadevamo doseči s številnimi aktivnostmi. Med njimi je tudi dodatna skrb za novozaposlene sodelavce.

Novozaposleni sodelavci bodo s čeladami oziroma nadlaktnimi trakovi z napisom Novi sodelavec opremljeni eno leto. Če se bodo v tem obdobju poškodovali, se jim bo status novozaposlenega podaljšal za šest mesecev. Status novozaposlenega so imeli ob uvedbi vsi, ki so se zaposlili po 1. marcu 2022.

Raziskave kažejo, da je pri delavcih v prvih mesecih zaposlitve trikrat večja verjetnost, da se poškodujejo, kot pri tistih, ki imajo na določenem delovnem mestu več kot enoletne izkušnje. Tudi statistika nezgod v družbah Skupine SIJ kaže, da je delež nezgod med novozaposlenimi sodelavci precej velik.

Novo delovno okolje in učenje novih delovnih nalog sta za vsakega posameznika naporna in stresna. Svojim novim sodelavcem zato želimo v prvem letu med nami nameniti še dodatni skrb in pozornost. Da so med drugimi sodelavci opaznejši, smo jih opremlili s čeladami oziroma nadlaktnimi trakovi z napisom Novi sodelavec. Napis je za vse druge sodelavce tudi opomnik, da smo na nove sodelavce še pozornejši in jim pomagamo. To pomeni, da vsak od nas prevzame vlogo mentorja in pomaga, opozori, prepreči ...

Dragi novi sodelavci, želimo si, da bi se med nami počutili dobro, zato bomo na vašo varnost še posebno skrbno pazili. S skupnimi prizadevanji se bomo trudili za naš skupni cilj: 0 nezgod.

DOBRODOŠLI MED NAMI!

“ Za nami sta prva dva meseca uporabe čelad z napisom Novi sodelavec. Prvi odzivi so pozitivni, na kar kažejo tako reakcije zaposlenih kot tudi število nezgod pri novozaposlenih. Če smo v preteklem letu govorili o tem, da so med najpogosteje poškodovanimi predvsem novozaposleni, lahko v tem trenutku rečemo, da smo sprejeli ustrezen ukrep, saj opažamo dvig varnosti in s tem zmanjšanje števila poškodb pri zaposlenih, ki uporabljajo čelade z napisom Novi sodelavec.

Vsekakor moramo še naprej paziti na naše nove sodelavce, da se bodo pri nas in v našem delovnem okolju počutili predvsem varno.

Miran Praznik, inženir VZD, SIJ Metal Ravne

“ Akcija Novi sodelavec se mi zdi pomembna in smiselna. Naš kolektiv je sicer manjši in se vsi poznamo med sabo, vendar pa nas napis vsakokrat opomni na to, da je med nami sodelavec, ki še nabira delovne izkušnje. Pri novih sodelavcih je pozornost še posebno pomembna, da se zaradi neizkušenosti ne poškodujejo. Da novi sodelavec spozna celoten delovni proces in ga lahko samostojno opravlja, je potrebno kar dolgo obdobje.

Marko Obretan, delovodja in mentor v oddelku EPŽ v Jeklarskem programu SIJ Metala Ravne

“ V SIJ Metalu Ravne sem zaposlen od lanskega avgusta. Zdi se mi 'fajn', da se ve, kdo je novi v oddelku, da so sodelavci še pozornejši na to, da nimam še toliko izkušenj kot oni. Previdni pri delu moramo biti vseskozi, opažam pa, da dobim z nalepko na čeladi od sodelavcev več razlage, vse mi natančneje razložijo. Od začetka pa je bilo v kolektivu na račun moje nalepke na čeladi tudi nekaj dobronamernega 'heca'.

Miha Pačnik, metalurški tehnik, zaposlen v oddelku EPŽ v Jeklarskem programu SIJ Metala Ravne

NAŠI SODELAVCI

Kadrovska gibanja v novembru, decembru in januarju

SIJ ACRONI

Novembra so naši novi sodelavci postali: SELVIR ABDIJANOVIČ v obratu Jeklarna, JERNEJ LINDIČ in MATEJ KOLAR v obratu Vročna valjarna, DALIBOR ŽUJČIČ v obratu Predelava debele pločevine, DENIS BAKONIČ v obratu Vzdrževanje, TATJANA KAVALAR v oddelku Prodaja, DAMIR HOROZOVIČ v oddelku Nabava, JELKA BEVK v oddelku Finance in SEAD FATKIČ v obratu Jeklarske surovine.

Podjetje je zapustilo osem delavcev.

Decembra so se nam pridružili novi sodelavci: SAMIR OKIČIČ v obratu Jeklarna, LUKA SKUMAVC in MEMNUN ZUKAN v obratu Hladna predelava ter ŠABAN HUSIČ in ADNAN KERIČ v obratu Predelava debele pločevine. Upokojili so se: ŠTEFAN DOLAR, SENAD ISLAMOVIČ in MLADEN VIDOVIČ iz obrata Hladna predelava ter DANICA MLINAREC iz oddelka Finance. V pokouju jim želimo vse najlepše in najboljše.

Podjetje je zapustilo pet zaposlenih.

Januarja so naši novi sodelavci postali: TARIK BEČIČ in LOVRO KLINAR v obratu Jeklarna, DŽEVAD ČAUŠEVIČ v obratu Vročna valjarna, FILIP PENDIČ KEZELE v obratu Hladna predelava, ENISA AJDINOVIČ v obratu Jeklarske surovine ter MILENA DOŠENOVIČ v oddelku Finance.

Upokojili so se: ANTON SMOLEJ, JANEZ VIŠNAR in MUHAMED MUJIČIČ iz obrata Hladna predelava, MILOŠ ŽUJČIČ in ROMAN DAKSKOBLER iz obrata Predelava debele pločevine, NEDIM OMANOVIČ iz oddelka Planska služba, LEON VIDMAR iz oddelka Kakovost in razvoj ter DANI PESJAK iz obrata Jeklarske surovine. V pokouju jim želimo vse najlepše in najboljše. Podjetje je zapustilo osem zaposlenih.

Kadrovska služba, SIJ Acroni

SIJ METAL RAVNE

Novembra so postali naši sodelavci: BENJAMIN KAHRIČ in TARIK JUSIČ v Kovaškem programu, MAID DŽINIČ, ADNAN KLJUNO in BENJAMIN OSMIČ v Valjarskem programu, LUKA VUZEM v Jeklarskem programu, JAŠA DROFELNIK v Vzdrževanju ter JERNEJA SUŠEL, PIA BUHVOLD in KLEMEN MAVREL v Razvoju in kontroli.

Podjetje je zapustilo štiri sodelavci.

Decembra so postali naši sodelavci: SALDIN DENDIČ v Kovaškem programu, LOVRO JAMER in ŠEVAL JUSIČ v Valjarskem programu ter BLAŽ GRILC v Vzdrževanju.

Podjetje je zapustilo 18 sodelavcev.

Upokojili so se: BRANKO BRNJILOVIČ, ZVONKO FRANC, BORIS GORENŠEK in MILAN VIVOD iz Kovaškega programa, ALOJZ HORVAT in MIRAN KALIŠNIK iz Valjarskega programa, IZTOK KORBAR iz Jeklarskega programa, TATJANA LIPOVŠEK iz Planiranja, MARKO PAVŠE iz Prodaje, FRANC STRAŽIŠNIK iz Vzdrževanja ter IRENA GREGOREC iz Razvoja in kontrole. V pokouju jim želimo vse najlepše.

Januarja so postali naši sodelavci: ELVAD DEDIČ v Kovaškem programu, DENIS TAKAČ, SENAD PIVIČ, TEO RUS, BENJAMIN SALDUM, FIKRET BAJREKTAREVIČ, ALEKSANDAR RISTIČ, ZLATKO DELANOVIČ in NERMIN TOPALOVIČ v Valjarskem programu, MITJA PRAZNIK, DAVORIN LADINEK, ANES MURATOVIČ, MUSTAFA ŠAHĐANOVIČ in NEJC NAGLIČ v Jeklarskem programu ter NINA SCHÄFFER v Razvoju in kontroli.

Podjetje je zapustilo 11 sodelavcev.

Upokojili so se: DRAGO VEBERIČ in SILVESTER MEŽA iz Valjarskega programa ter MARJAN PIKO in PETER ČERNJAK iz Vzdrževanja.

Lea Karner, specialista za kadrovske administracije, SIJ Metal Ravne

SIJ RAVNE SYSTEMS

Novembra so naši novi sodelavci postali: ADIN BAHTIR in NIKOLA SUBOTIČ v OE Vzdrževanje in strojogradnja (Servis), DAMIR ČERKEZOVIČ v OE Vzdrževanje in strojogradnja (Proizvodnja), GREGA PUŠNIK v OE Vzdrževanje in strojogradnja (Priprava dela), ANDREJA SLATINEK v OE Nabava ter ANDREJA SUŠEC v OE Finance, računovodstvo in kontroling (Kontroling).

Decembra so naši novi sodelavci postali: JANI DETEČNIK v OE Vzdrževanje in strojogradnja (Servis), DARKO KOLUNDŽIJA v OE Noži (Proizvodnja), AID PILIČ v OE Valji (Proizvodnja/TO) in JURE MURKO v OE Vodstvo.

Januarja je naša nova sodelavka postala MARTA SIRK v OE Logistika.

Podatke je zbrala Danica Vajksler, referentka, SIJ Metal Ravne

Novembra sta podjetje zapustila dva sodelavca, decembra so iz podjetja odšli štiri sodelavci. Enemu sodelavcu je prenehalo delovno razmerje. Štirinajst sodelavcev smo premestili v podjetje Armas.

Januarja so podjetje zapustili trije sodelavci. Dvema sodelavcema je prenehalo delovno razmerje.

Decembra so se upokojili štiri sodelavci.

Januarja sta se upokojila dva sodelavca.

Jasna Tošič, specialista za kadre, SIJ Ravne Systems

SIJ SUZ

Novembra so se nam pridružili sodelavki v Službah, in sicer PETRA AHAIČIČ in ANDREJKA ILENIČ, ter sodelavec v Storitvah, NAIM SALJIJ. Dobrodošli!

Odšel je en zaposleni. Želimo mu srečno in uspešno na novem delovnem mestu.

Decembra sta odšla dva zaposlena. Želimo jima srečno in uspešno na novi službeni poti.

Januarja 2023 se nam je pridružil ZLATAN MAHMUTOVIČ. Dobrodošel, Zlatan.

Odšlo je pet zaposlenih. Štirje so se upokojili, eden je odšel na lastno željo. Želimo jim srečno in uspešno na novi življenjski poti.

Jasna Jerman, Kadrovska služba, SIJ SUZ

SIJ ZIP CENTER

Decembra se je pri nas zaposlil GREGOR RUS, januarja pa se nam je pridružila DARINKA BEDEK.

Novembra in decembra sta odšla dva sodelavca.

Petra Fajt, strokovna delavka za kadre, SIJ ZIP center

Jubilanti v novembru, decembru in januarju

SIJ ACRONI

November: Jubilanta z 10-letnim delovnim stažem sta postala GAŠPER KOKOŠAR iz obrata Jeklarna in NASTJA KOŠIR iz oddelka Prodaja.

Jubilant z 20-letnim delovnim stažem je postal GAŠPER SODJA iz oddelka Logistika in distribucija.

Jubilanti s 40-letnim delovnim stažem so postali MARKO JEKLAR iz obrata Jeklarna, HASAN GRBIČ iz obrata Hladna predelava, MIRAN PIHLER iz obrata Predelava debele pločevine, SENAD ČATAK in JANEZ ČERNE iz obrata Vzdrževanje ter SUZANA IMŠIROVIČ iz oddelka Uprava. Vsem jublantom iskrene čestitke.

December: Jubilanta z 10-letnim delovnim stažem sta postala SAMIR NUHANOVIČ iz obrata PDP in JURE SIEGA iz oddelka Informatika.

Jubilant z 20-letnim delovnim stažem je postal DALIBOR STUPAR iz obrata Vročna valjarna.

Jubilant s 30-letnim delovnim stažem je postal BOŠTJAN AMBROZIČ iz oddelka Kakovost in razvoj.

Vsem jublantom iskrene čestitke.

Januar: Jubilant z 10-letnim delovnim stažem je postal MILOVAN PLAVŠIČ iz obrata Vročna valjarna.

Jubilant z 20-letnim delovnim stažem je postal MARKO ŠMID iz obrata Hladna predelava.

Jubilanta s 40-letnim delovnim stažem sta postala PEJO BOJIČ iz obrata Jeklarske surovine in MELITA TURŠIČ iz obrata Predelava debele pločevine.

Vsem jublantom iskrene čestitke.

Kadrovska služba, SIJ Acroni

SIJ METAL RAVNE

Jubilanti v novembru:

10 let: IGNAČ ČAPELNIK iz Jeklarskega programa

30 let: MATJAŽ PROŠT iz Razvoja in kontrole, JURE JAMER iz Valjarskega programa, MIRAN KADIŠ iz Kovaškega programa

40 let: IZTOK KORBAR iz Jeklarskega programa

Jubilanti v decembru:

10 let: ALEŠ ROŽMAN iz Vzdrževanja, ALEN ROŽEJ iz Vzdrževanja, UROŠ PLAZNIK iz Kovaškega programa

20 let: VINKO GOSTENČNIK iz Vzdrževanja, BLAŽ ANTOLIČ iz Kovaškega programa

30 let: DAMIJAN JELENKO iz Jeklarskega programa

Jubilanti v januarju:

10 let: UROŠ VILTUŽNIK iz Kovaškega programa

30 let: RAJKO KURMANŠEK iz Valjarskega programa

Lea Karner, specialista za kadrovske administracije, SIJ Metal Ravne

SIJ RAVNE SYSTEMS

Novembra sta jublanta za 30 let delovne dobe postala STANISLAV KRENKER iz OE Noži (Proizvodnja) in EDO KASNIK iz OE Vzdrževanje in strojogradnja (Prodaja). Jubilanti za 40 let delovne dobe so postali JOŽE KAUCIČ iz OE Vzdrževanje in strojogradnja (Proizvodnja), SAMO RAVŠER iz OE Valji (Proizvodnja) ter MATJAŽ GRUBELNIK iz OE Laboratoriji.

Iskrene čestitke.

Decembra sta jublanta za 10 let delovne dobe postala HELENA POTOČNIK iz OE Noži (Prodaja) ter ANDREJ KARNER iz OE Noži (Proizvodnja). Jubilant za 20 let delovne dobe je postal MILOŠ POTOČNIK v OE Noži (Proizvodnja). Jubilant za 40 let delovne dobe je postal IVAN KUNC v OE Valji (Proizvodnja).

Iskrene čestitke.

Januarja sta jublanta za 10 let delovne dobe postala SERVIN MULALIČ iz OE Valji (Proizvodnja/TO) in MARKO MAVRIČ iz OE Laboratoriji. Jubilant za 40 let delovne dobe je postal IZTOK TERŽAN iz OE Vzdrževanje in strojogradnja (Proizvodnja).

Iskrene čestitke.

Jasna Tošič, specialista za kadre, SIJ Ravne Systems

SIJ SUZ

Za 20 let dela v skupini čestitamo Damirju Omeradžiču.

Za 30 let dela v skupini čestitamo Branislavu Stanojeviču.

Za 40 let dela v skupini čestitamo Jožici Mali in Huskiju Bečiroviču.

Jasna Jerman, Kadrovska služba, SIJ SUZ

SIJ ZIP CENTER

Decembra je svoj 40. delovni jubilej obeležil Danilo Čebulj, za kar mu iskreno čestitamo.

Petra Fajt, strokovna delavka za kadre, SIJ ZIP center

SIJEVI POKLICI

Jasna Jerman,
specialistka v
kadrovski službi,
SIJ SUZ.
Foto: fotoarhiv
družbe SIJ SUZ

Sijeви poklici: urejevalec okolice

Marsikdo si tipično industrijsko okolje predstavlja kot neurejeno, umazano, zasmteno. Ampak okolica Sijevega proizvodnega območja na Jesenicah je vse prej kot neurejena. Le malo natančnejši pogled odkrije urejene zelene površine, številne pisane cvetlice in okrasno grmičevje, ob njih pa naše sodelavce, ki skrbno urejajo okolico upravne stavbe SIJ Acronija in proizvodnih obratov obeh jeseniških družb Skupine SIJ na Koroški Beli in Javorniku. Spoznajte Voja Dankova, Andrejo Pestotnik in Ermina Djulkića iz SIJ SUZ-a.

ERMIN DJULKIĆ

Koliko let ste zaposleni v Skupini SIJ?

12 let.

Tri besede, ki opišejo vaše delo, so?

Košnja, pometanje in zalivanje rastlin.

Kaj imate pri svojem delu najraje?

Zelo sem zadovoljen z dejstvom, da delam na prostem, na zraku.

Česa ne marate?

Težave mi povzročata košnja s samohodno kosilnico, ker je veliko preprek, ki zaidejo v nož. Ta se potem ustavi in lahko se tudi poškoduje.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želeli preizkusiti?

Zelo privlačno se mi zdi delovno mesto strojnega mehatronika, vendar zaradi omejitev ne morem opravljati težjih del.

Narava osvobaja, delo pa daje občutek koristnosti.

Ermin Djulkić je v Skupini SIJ začel delati na zelo zahtevnem delovnem mestu – kot ponvičar v SIJ Acronijevi Jeklarni. Pri visokih temperaturah in težkem delu z žarečim tekočim jeklom je spoznal, da ga tako visoka koncentriranost pri ponvičarstvu hudo obremenjuje. Potem pa je končno našel mir pri urejanju okolice. Zadovoljen je, da je lahko zamenjal delovno mesto. Je zavzet in vosten. Nekatere naloge pri urejanju okolice mu sicer pomenijo izziv, vendar odtehta dejstvo, da je ves čas na zraku, brez večje količine prahu. Še vročina sonca ga ne zmoti.

VOJO DANKOV

Koliko let ste zaposleni v Skupini SIJ?

36 let, v SIJ SUZ-u pa 21 let.

Tri besede, ki opišejo vaše delo, so?

Urejanje, okolica in prostori.

Kaj imate pri svojem delu najraje?

Uživam v razgibanem delu.

Česa ne marate?

Včasih imam izzive s tem, da podrejeni ne želijo slediti navodilom.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želeli preizkusiti?

Na delovnem mestu strojevodja na lokomotivi.

Sodelovanje je ključ za uspešno opravljeno delo.

Vojo Dankov je vodja skupine za urejanje okolice in se v tem delu dobro znajde. Proizvodne prostore družbe SIJ SUZ in njihovo okolico pozna bolj kot lasten žep. Preden je postal skupinovodja pri urejanju okolice, je delal kot skladiščnik ter premikač in vzdrževalec železniške proge in tirnih naprav. V šali mu sodelavci večkrat rečejo, da je bil in še vedno je 'prožni delavec', kar sam dokazuje z dejstvom, da je vedno pripravljen priskočiti na pomoč in mu nobeno delo ni odveč. Sprememb na svojem delovnem področju se loti z veliko delovno vnemo. Hvaležen je za to, da si delo lahko organizira po svojih možnostih, a vseeno pogreša več 'mravljič', ki bi lahko polno delale in skrbele, da bi bila okolica še bolj urejena.

ANDREJA PESTOTNIK

Koliko let ste zaposleni v Skupini SIJ?

36 let. Večino v Acroniju, zdaj pa v SUZ-u.

Tri besede, ki opišejo vaše delo, so?

Čistoča, urejenost in podoba (cvetje in rastline).

Kaj imate pri svojem delu najraje?

Mir in delo, kjer ni potrebno razmišljanje.

Česa ne marate?

Ne razumem ljudi, ki ne spoštujejo narave ter se do nje obnašajo nemarno in površno.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želeli preizkusiti?

Vse življenje me je privlačilo delo v nabavi.

Tudi med jeklom lahko rožica raste.

Urejanje okolice je za Andrejo Pestotnik velika odgovornost – do okolice in do ljudi, ki to okolico opazujejo, uporabljajo, v njej uživajo. Zelo jo žalosti dejstvo, da ljudje še vedno premalo spoštujejo naravo in jo na vsakem koraku onesnažujejo. Že cigaretni ogorek v koritu z rožami je zanjo hudo nespoštovanje narave. Pri urejanju okolice ljubi mir in čiste misli. Zelo je srečna, da lahko opravlja njej zelo ljubo delo in da je veliko med rastlinami, kar jo sprošča. Pred tem je delala kot skladiščnica. Pravi, da je to lahko zelo nevarno delo, če nisi dovolj zbran in pozoren. Pogrešala je stik z ljudmi, tega ima zdaj kot urejevalka okolice precej več. To delo ji je pisano na kožo, in ga opravlja s srcem.

NAŠI TOP NAJ SODELAVCI (3. DEL)

Anja Potočnik,
specialistka za
medije in interno
komuniciranje,
SIJ d.d.

Foto: Dobran Laznik,
SIJ Metal Ravne

Natalija, Zvonko, Sebastjan in Gvido – zaradi njih je delo lepše in uspešnejše

NATALIJA KOSEM

Sodelavka za kontrolo, Sistemi vodenja, SIJ Ravne Systems

Sodelavci o Nataliji:

Natalija je zelo predana in zanesljiva sodelavka, pozitivna in vedno nasmejana ter pripravljena pomagati sodelavcem. Zaradi topline, ki jo izžareva, so jo sodelavci poimenovali 'mama'. Na svojem delovnem mestu se je nenehno razvijala in v štiridesetih letih postala prava zakladnica znanja. V njeni enciklopediji so zapisana vsa 'zlata pravila' iz naših procesov. Pri reševanju novih izzivov vedno s timom in s svojimi izkušnjami najde pravo rešitev. Čeprav v večini primerov nima neposrednega stika z našimi odjemalci, rezultat njenega dela poskrbi za njihovo zadovoljstvo. Svoji moč in energijo črpa iz aktivnosti v prostem času, predvsem iz rekreativnega pohodništva in smučanja.

Natalija o sebi:

Katerih predsodkov bi se morali znebiti v naši družbi?

Predsodkov do istospolno usmerjenih, rasnih in verskih predsodkov in ne nazadnje tudi predsodkov do duševno bolnih ali kako drugače telesno prikrajšanih oseb.

Katere tri stvari bi vzeli na samotni otok?

Vžigalnik, hrano in vodo, če pa lahko stvari zamenjam z osebami, pa partnerja, kuharja in natakara.

Čemu se ne morete upreti?

Sladoledu.

ZVONKO MEDJA

Inženir elektrovzdrževanja, Operativno vzdrževanje, SIJ Acroni

Sodelavci o Zvonku:

Zvonko Medja je izjemno zavzet in zanesljiv sodelavec, predvsem pa odličen vodja projektov, kakršnih ni veliko. Je 'alfa in omega' v Vroči valjarni, in ni projekta, pri katerem ne bi sodeloval in pri tem pustil svoj pečat. Vse naloge vedno opravi z odliko in veliko mero navdušenja. Sodelavcem je vedno pripravljen nesebično priskočiti na pomoč in jim je vzor.

Zvonko o sebi:

Najboljši nasvet, ki ste ga prejeli v življenju in kdo vam ga je dal?

Nikoli ne stori drugim ničesar, česar ne želiš, da bi drugi storili tebi. Ta nasvet mi je dal pokojni oče.

Če bi bili lahko olimpijski prvak v katerem

koli športu, kateri šport bi to bil in zakaj?

Moje veliko veselje je nogomet. Ker v njem pridejo do izraza prijateljstvo, sodelovanje, ustvarjalnost ...

Katere tri številke so najpomembnejše v vašem življenju in zakaj?

1, 2, 3, 8, 20 in 24.

To so številke iz datumov rojstnih dni meni najljubših oseb.

Na 7. Sijevev dnevu smo razglasili 15 TOP naj sodelavcev iz družb Skupine SIJ, ki izstopajo s svojo delavnostjo in pripravljenostjo pomagati, ne razumejo besedne zveze »to ni mogoče«; opogumljajo in mentorirajo mlajše sodelavce ... Zaznamujejo jih radovednost, odločnost, skromnost, optimizem, odgovornost in spoštljivost. Zaradi njih so delovni dnevi lepši, saj vemo, da imamo v njih močno oporo in da so pogosto naša varnostna mreža, ko gre kaj narobe ali je treba iti do meja in še čez. V tej in prihodnji številki boste izvedeli, kako so jih pohvalili sodelavci in kako so odgovorili na naša bolj in manj resna osebna vprašanja.

SEBASTJAN MAKUC

Planer, Planiranje, SIJ Metal Ravne

Sodelavci o Sebastjanu:

Sebastjan je poln vrlin, ki so definicija TOP naj sodelavca: je kolegialen, prilagodljiv, zaupanja vreden in temeljit. V svoje delo se vedno poglubi več kot stoo odstotno, zato opazi vsako najmanjšo napako in jo odpravi. Zelo rad priskoči na pomoč sodelavcem v pisarni in obratu. Je zelo komunikativen in predan delu, odličen član delovnega tima, vedno nasmejan in dobre volje. Vsak delovni dan sodelavcem popestri in začini z različnimi prigodami in šalami, pogosto tudi na svoj račun.

Sebastjan o sebi:

Povejte vsaj eno slabost, ki si jo upate javno priznati. Včasih je jezik hitrejši od možganov, posledično se zato moram večkrat 'ugrizniti' vanj.

Kateri film vas spravi v dobro voljo, in sicer ne glede na število ogledov?

Gre za trilogijo filmov Hangover (Prekrokana noč), od katerih mi je najbolj všeč prvi del. Mislim, da bi se sam in moji prijatelji, v nekem obdobju, lahko poistovetili z nekaterimi vlogami.

Kam bi odpotovali, če čas in denar ne bi bila ovira?

Odločil bi se za dolg 'roadtrip' po dolgem in počez, po Sloveniji, z avtodomom, recimo za slab mesec. Čeprav sem že veliko kje bil, je še kar nekaj neraziskanih območij, Slovenija je 'ful' lepa.

GVIDO JANET

Izmenovodja, program Noži, SIJ Ravne Systems

Sodelavci o Gvidu:

Gvido je sodelavec, ki ga v še tako veliki skupini ne moreš spregledati. Vedno je pripravljen stopiti v ospredje. Pri delu nikoli ničesar ne prepušča naključju. Vedno se pozanima, kaj bomo delali jutri, prihodnji teden, prihodnji mesec. Nosilne plošče – s temi je največ delal – je prekontroliral, preden so prišle v proizvodnjo in smo zanje napisali tehnologijo. Marsikdo ne ve, da je bil v življenju na razpotju, ko se je moral odločiti, ali bo profesionalni nogometaš ali zelo uspešen rezkalec. Veseli smo, da je izbral pot rezkalca, seveda pa je na amaterski ravni kljub temu naredil uspešno nogometno kariero.

Gvido o sebi:

Katerih predsodkov bi se morali znebiti v naši družbi? Nestrpnosti.

Katere tri stvari bi vzeli na samotni otok?

Ribiško palico, vžigalice in vodo.

Čemu se ne morete upreti?

Čokoladi.

NAŠI SODELAVCI

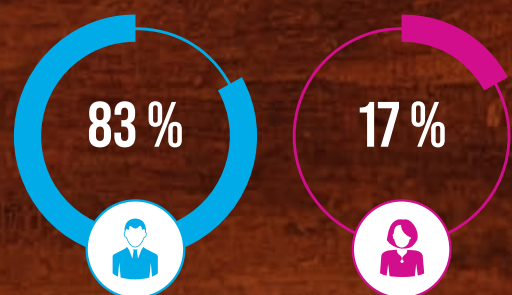

Anja Potočnik,
specialistka za
medije in interno
komuniciranje,
SIJ d.d.
Foto: fotoarhiv
Skupine SIJ

V jedrnih družbah Skupine SIJ dela približno **550** sodelavk, kar je skoraj 17 odstotkov vseh zaposlenih.

Razmerje med spoloma se med družbami razlikuje, izrazita prevlada moških pa je zaradi narave dela v primarno metalurški dejavnosti značilna in pričakovana. Najbolj je razmerje med spoloma usklajeno v SIJ ZIP centru, kjer je sodelavk celo nekaj več kot polovico. Čeprav je v SIJ Acroniju v primerjavi z moškimi žensk najmanj, samo 12 odstotkov, so največ rožic, 157, vseeno izročili acronijevci. Ker se žensk nikoli ne sprašuje po starosti, razkrivamo samo povprečno starost sodelavk Skupine SIJ, ki je 46 let.

Razmerje med spoloma v Skupini SIJ

Povprečna starost žensk v Skupini SIJ

46 let

Narcise za naše izjemne sodelavke

Naše sodelavke so se za 8. marec razveselile rožic s potencialom, narcise so namreč v pomladanskem zelenem poganjanju, in bodo prave barve šele pokazale. Gotovo pa so jim dodaten nasmeh na obraz narisali naši (je)kleni fantje, ki so jim rože izročili s topló čestitko in prisrčnim nasmehom.

MAREC 2023 | 1

NAŠI PRIHODNI SODELAVCI

Irena Kolenc Janovič, specialistka korporativnega komuniciranja, SIJ Acroni
Foto: osebni arhiv štipendistov

Monika Žvikart, specialistka korporativnega komuniciranja, SIJ Metal Ravne

Polona Marzel Ahac, vodja kadrov, SIJ Ravne Systems

Na mladih svet stoji (2. del)

Kot smo zapisali že v prejšnji številki revije SIJ, so štipendisti naši bodoči sodelavci posebne vrednosti, ki dragocene delovne izkušnje pridobivajo že med obvezno prakso ali počitniškim delom. Zato smo veseli, ko slišimo, da se med nami dobro počutijo.

S štipendisti smo se pogovarjali med opravljanjem obvezne prakse oziroma počitniškega dela. Vprašali smo jih, zakaj so se odločili za prijavo na razpis za štipendijo, kakšna je njihova delovna izkušnja pri nas, katere so njihove želje za prihodnost ter na kakšen način bi delo pri nas priporočili svojim prijateljem. Odgovorom petih štipendistov, ki smo jih predstavili v zadnji številki revije SIJ lanskega leta, tokrat dodajamo še štiri.

S katerimi besedami bi priporočili delo pri nas svojim kolegom in prijateljem?

Priporočil bi ga vsakomur, ki mu leži razgibano delo, saj se vedno najdejo novi izzivi, ki zahtevajo trud in čas. A dober kolektiv in pripadnost skupnosti delo olajšata in ga polepšata – kolektiv Vroče valjarne je izjemen. Delo pa priporočam tudi študentom iz stroke, saj lahko veliko znanja iz teorije prenesejo v prakso.

ŠTIPENDIST DRUŽBE SIJ ACRONI

MATIC BOBNAR, Naravoslovnotehniška fakulteta, program metalurgija in materiali, 1. letnik

Kaj je bilo ključno, da ste se odločili prijaviti na razpis za štipendijo pri nas?

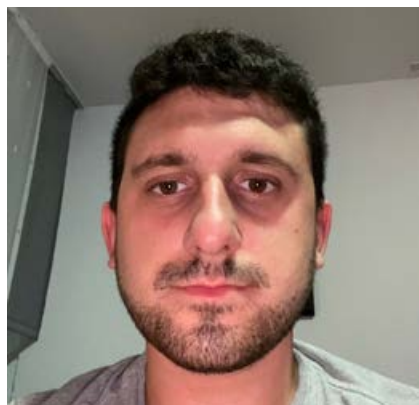
Ker sem se odločil za študij inženirstva materialov, sem želel postati štipendist pri podjetju, pri katerem bi pridobljeno znanje lahko kar najbolje uporabil. Pri odločitvi nisem imel težav, saj sem slišal mnogo dobrega o družbi SIJ Acroni.

Koliko časa ste že z nami in kako se počutite med nami?

V podjetju SIJ Acroni sem že od začetka svojih študijskih let, torej ravno tri leta. Vsako poletje želim biti kar se da vključen v delovanje podjetja. Prvo poletje mi je načrte žal prekrižala pandemija, vendar od takrat vsako leto opravljam počitniško delo. Začel sem na oddelku Raziskave in razvoj, nato pa sem začel utirati svojo pot v Vroči valjarni, kjer sem še danes.

ŠTIPENDIST DRUŽBE SIJ RAVNE SYSTEMS

JANI TRBOVŠEK, Fakulteta za strojništvo Maribor, 1. letnik podiplomskega študija strojništva

Koliko časa ste že z nami in kako se počutite med nami?

V podjetju sem opravljal prakso šest mesecev in pol (v srednji šoli in kasneje med študijem na fakulteti). Med zaposlenimi v podjetju sem se počutil domače in sprejeto.

Nam opišete delo, ki ga opravljate?

Kateri so glavni izzivi, s katerimi se srečujete?

Največkrat sem v podjetju pomagal pri različnih opravilih, kot so izdelava dokumentacije, branje dokumentacije za različne sestave in čiščenje delovnega prostora ter druge naloge.

Imate morda kakšen predlog, kaj bi lahko še naredili, da bi se študenti pri nas počutili kar najbolje?

Študente bi bilo treba med prakso postaviti na delovna mesta, za katera se učijo, da tako izboljšajo praktično znanje. Še boljše bi jim lahko predstavili poklic ter jih postavljali pred nove izzive. Mogoče bi lahko zvišali štipendijo in pripravili druženje študentov.

ŠTIPENDISTA DRUŽBE SIJ METAL RAVNE

TANJA TOMAŽIČ, Naravoslovnotehniška fakulteta, absolventka smeri metalurgija in materiali

Kako ste se razumeli s sodelavci v organizacijski enoti, v kateri ste bili na praksi? Ste si med seboj tudi pomagali? Vsa leta sem prakso opravljala v Tehnološkem oddelku Valjarne. S sodelavci sem se razumela odlično. Če sem naletela na kakšno težavo, so mi seveda takoj priskočili na pomoč. Pohvalim lahko celotni kolektiv.

Imate morda kakšen predlog, kaj bi lahko še naredili, da bi se študenti pri nas počutili kar najbolje? Kot študentka se pri vas počutim super, tako da koristnih predlogov žal nimam.

S katerimi besedami bi priporočili delo pri nas svojim kolegom in prijateljem? Spodbujajoče okolje, ki omogoča optimalno strokovno rast, dobri medsebojni odnosi in vzajemna pomoč.

MITJA PRAZNIK, Naravoslovnotehniška fakulteta, absolvent smeri metalurgija in materiali

Koliko časa ste opravljali prakso pri nas in kako ste se počutili med nami?

Prakso tukaj opravljam že pet let (vsako študijsko leto po en mesec). Na praksi sem se počutil dobro, večina zaposlenih mi je z veseljem predstavila različne obrate oziroma svoje delo, in tako sem lahko širil lastno znanje.

Kako ste se razumeli s sodelavci v organizacijski enoti, v kateri ste bili na praksi? Ste si med seboj tudi pomagali? Lahko rečem, da sem bil zelo pozitivno presenečen, kako se me sodelavci sprejeli. Vsi so pripravljani pomagati in mi z veseljem predajajo svoje znanje.

Imate kakšen predlog, kaj bi še lahko naredili, da bi se študenti pri nas počutili kar najbolje? Predlagam, da se za opravljanje obvezne prakse vseh študentov naredi točno določen program, ki bi bil za vse enak. Torej, da bi v prvih treh letih prakse vsak študent spoznal vse tri obrate (Jeklarno, Kovačnico in Valjarno) in delo v njih. Naslednje prakse pa bi bile namenjene še spoznavanju oddelka razvoja in kontrole ali pa bi bil že kar dogovor, kje bi se lahko kasneje zaposlil, glede na njegove želje in potrebe podjetja. Tako bi se lahko že kar vključil v proces dela in ga spoznal, prvi koraki ob zaposlitvi bi bili zato lažji.

Mitja se je s 1. januarjem 2023 zaposlil kot obratni inženir v Tehnološkem oddelku Jeklarskega programa družbe SIJ Metal Ravne. Želimo mu uspešno delo!

Za šolsko leto 2023/2024

smo v družbah Skupine SIJ razpisali novih 51 štipendij za programe srednjega strokovnega in srednjega poklicnega izobraževanja ter 38 štipendij za univerzitetne in visokošolske študijske programe.

Razpis za štipendije je objavljen tudi v tej številki revije SIJ.

RAZPIS

Študijsko
LETO

2023/24

IZBRANIM ŠTIPENDISTOM DIJAKOM ponujamo naslednje štipendije (51):

- 8 – ELEKTROTEHNIK (srednje strokovno izobraževanje)
- 16 – STROJNI TEHNIK (srednje strokovno izobraževanje)
- 5 – METALURŠKI TEHNIK (srednje strokovno izobraževanje)
- 2 – STROJNI MEHANIK (srednje poklicno izobraževanje)
- 2 – MEHATRONIK – OPERATER (srednje poklicno izobraževanje)
- 2 – INŠTALATER STROJNIH INŠTALACIJ (srednje poklicno izobraževanje)
- 3 – ELEKTRIKAR (srednje poklicno izobraževanje)
- 1 – ELEKTRONIK (srednje poklicno izobraževanje)
- 5 – METALURG (srednje poklicno izobraževanje)
- 5 – OBLIKOVALEC KOVIN (srednje poklicno izobraževanje)
- 1 – MIZAR (srednje poklicno izobraževanje)
- 1 – GRAFIČNI OPERATER (srednje poklicno izobraževanje)

POSKENIRAJ ME

- Štipendije do višine 400 EUR mesečno, glede na uspešnost
- Dodatne finančne in nefinančne ugodnosti
- Podpora mentorjev, dobra klima v podjetju, družabni dogodki skupaj s sodelavci v Skupini SIJ
- V prvih treh mesecih zaposlitve organizirana praksa v tujini

KADROVSKE ŠTIPENDIJE SKUPINA SIJ

Skupina SIJ je največji slovenski proizvajalec jekla in v samem vrhu proizvajalcev nerjavnih in specialnih jekel v Evropi. S svojimi proizvodi zasedamo vodilne tržne položaje na evropskih in svetovnih nišnih jeklarskih trgih in sodimo med vodilne slovenske izvoznike, saj na tujih trgih ustvarimo več kot 85 odstotkov vseh prihodkov. S skupno več kot 3.700 zaposlenimi smo eden največjih slovenskih zaposlovalcev in steber gospodarstva v občinah Jesenice in Ravne na Koroškem.

IZBRANIM ŠTIPENDISTOM ŠTUDENTOM ponujamo naslednje štipendije (38):

- 2 – EKONOMIJA (univerzitetni program)
- 1 – EKONOMIJA (visokošolski program)
- 5 – ELEKTROTEHNIKA (univerzitetni program)
- 3 – ELEKTROTEHNIKA (visokošolski program)
- 1 – FINANČNA MATEMATIKA (univerzitetni program)
- 2 – INFORMATIKA (univerzitetni program)
- 2 – INŽENIRSTVO MATERIALOV (magistrski program)
- 7 – INŽENIRSTVO MATERIALOV (univerzitetni program)
- 3 – MEHATRONIKA (visokošolski program)
- 4 – METALURŠKE TEHNOLOGIJE (visokošolski program)
- 1 – PSIHOLOGIJA (univerzitetni program)
- 1 – STROJNIŠTVO (magistrski program)
- 3 – STROJNIŠTVO (univerzitetni program)
- 3 – STROJNIŠTVO (visokošolski program)

POSKENIRAJ ME

- Štipendije do višine 400 EUR mesečno, glede na uspešnost
- Dodatne finančne in nefinančne ugodnosti
- Podpora mentorjev, dobra klima v podjetju, družabni dogodki skupaj s sodelavci v Skupini SIJ
- V prvih treh mesecih zaposlitve organizirana praksa v tujini

NAŠI SODELAVCI

Liljana Toplak,
strokovna delavka I,
SIJ ZIP center, Center
za rehabilitacijo
invalidov Koroške
Foto: arhiv družbe
SIJ ZIP center

Po desetletju razvoja v SIJ ZIP centru ponovna potrditev standarda kakovosti EQUASS Assurance

SIJ ZIP center ima na Koroškem pomembno mesto pri zaposlovanju invalidov. Dolgoletne izkušnje iz usposabljanja in zaposlovanja oseb z invalidnostjo smo prenesli tudi na področji zaposlitvene rehabilitacije in socialne vključenosti. S programoma širimo možnosti za vključevanje oseb s težavami in ovirami na zaposlitvenem področju in kot invalidsko podjetje izpolnjujemo osnovno poslanstvo usposabljanja, zaposlovanja in socialnega vključevanja invalidnih oseb.

Na podlagi koncesije Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS smo pooblaščenec izvajalec storitev zaposlitvene rehabilitacije od leta 2006, program socialne vključenosti izvajamo od leta 2011. Kot nadgradnjo obeh programov in potrditev oziroma težnjo po stalnem izboljševanju storitev smo pred skoraj desetimi leti, tj. v letu 2013, med prvimi začeli postopke pridobivanja certifikata EQUASS. Po letih razvoja, rasti in izboljševanja smo na zunanji presoji, ki je bila novembra 2022, za triletno obdobje ponovno potrdili certifikat EQUASS. Certifikat nam bodo podelili septembra 2023 na prireditvi REHA dnevi v Portorožu.

Kaj je EQUASS?

EQUASS (European Quality in Social Services) je evropski sistem kakovosti na področju socialnih storitev, namenjen vsem organizacijam, ki želijo svoje delo in dosežke potrditi z evropsko veljavnim certifikatom kakovosti in, kot mi, stremijo k nenehnemu izboljševanju.

Niz priznanih načel kakovosti in z njimi povezana merila združujejo pogled uporabnikov, izvajalcev storitev, socialnih partnerjev, plačnikov in oblikovalcev politik. Njihov izključni cilj je izboljševanje zagotavljanja storitev in sistemov vodenja.

ZAPOSLOVNA REHABILITACIJA – razvijanje spretnosti in spodbujanje interesov posameznika

Zaposlitvena rehabilitacija je sklop storitev, ki se izvajajo s ciljem, da se invalid usposobi za ustrezno delo, se zaposli, zaposlitev zadrži in v njej napreduje ali spremeni svojo poklicno pot. Na rehabilitacijo napotuje Zavod RS za zaposlovanje, na podlagi koncesije pa jo financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS.

SIJ ZIP center oziroma Center za rehabilitacijo invalidov Koroške (CRIK) je že od leta 2006 izvajalec storitev zaposlitvene

rehabilitacije za Območno službo Zavoda RS za zaposlovanje Velenje (uradi za delo Slovenj Gradec, Dravograd, Radlje ob Dravi in Ravne na Koroškem) in eden od 13 izvajalcev v mreži izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v Sloveniji.

USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU – delovne izkušnje za prvo ali ponovno zaposlitev

Med najpogosteje izvajane storitve zaposlitvene rehabilitacije sodi usposabljanje na konkretnem delovnem mestu oziroma v poklicu. Namenjeno je uporabnikom, ki še niso bili zaposleni ali so že dlje časa izključeni iz delovnega procesa, in so izgubili stik z delovnim okoljem, čemur pogosto sledi tudi upad delovnih zmožnosti, interesa, motivacije ... S to storitvijo invalidu omogočimo usposabljanje, ki je skladno z njegovimi delazmožnostjo, izobrazbo, poklicem, znanjem, izkušnjami in željami. Vse z namenom ocene zaposlitvenih možnosti in ciljem, da usposabljanje preide v zaposlitev.

Usposabljanja potekajo pri delodajalcih v Koroški regiji in v okviru programov SIJ ZIP centra. Izkušnje sodelovanja so zelo dobre, kar dokazujejo tudi usposabljanja, ki so prešla v zaposlitev. Zaposlitev invalida dokazuje smotrnost zaposlitvene rehabilitacije in obojestransko korist. Invalid se med usposabljanjem namreč preizkusi ter pokaže svoje delovne in razvojne potenciale.

Multidisciplinarni tim strokovnjakov, ki sodelujemo v obravnavi oziroma izvajamo storitve zaposlitvene rehabilitacije, sestavljamo zdravniki, psihologi, andragogi, socialni delavci, delovni terapevti in tehnologi. Usmerjeni smo v aktiviranje, spodbujanje in razvijanje pozitivnih lastnosti, sposobnosti, spretnosti in interesov posameznika. Naše prednosti so izkušnje pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov. Pripravljamo programe in vsebine, ki omogočajo usposabljanje na konkretnem delovnem mestu oziroma v poklicu. Poznamo trg dela, potencialov in prednosti, ki jih ponuja lokalno okolje.

Del programa je namenjen aktivnostim za pridobivanje in razvijanje socialnih spretnosti in veščin, v okviru katerih se družimo in udeležujemo kulturnih dogodkov. Srečanje s kantavtorjem Adijem Smolarjem je bilo eno lepših doživetij v preteklem letu.

Imamo usposobljene in izkušene mentorje, smo razvojno naravnani in povezani s širšim okoljem. Naša dejavnost omogoča tudi sklepanje pogodb za nadomestno izpolnitev kvot.

Eden pomembnejših ciljev, ki smo si jih zadali, je vplivati na spremembe miselnosti o zaposlovanju invalidov. Želimo, da bi invalide z osredotočanjem na ohranjene spretnosti, sposobnosti in znanja videli kot osebe s potenciali.

RAZVIJANJE SOCIALNE VKLJUČENOSTI – veščine vključevanja v neposredno okolje in širšo družbo

Socialna vključenost je namenjena vključevanju, podpori in ohranjanju invalidovih delovnih sposobnosti, zagotavljanju možnosti vključevanja v širše socialno okolje in ohranjanju socialne mreže. V program se vključijo osebe z odločbo Zavoda RS za zaposlovanje, da so nezaposeljive. Vključitev v program ni delovno razmerje, zato lahko uporabnik kadar koli iz njega tudi izstopi.

Program socialne vključenosti, na osnovi pogodbe z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS, izvajamo že od leta 2011 dalje. Možnost vključitve imajo osebe iz Koroške regije od Črne na Koroškem do Radelj ob Dravi in Velenja z odločbo Zavoda RS za zaposlovanje o nezaposeljivosti. Program je namenjen podpori in ohranjanju posameznikovih delovnih sposobnosti ter vključevanju v družbo.

Uporabnikom omogočamo vključevanje v različne delovne vsebine, te pa glede na potrebe posameznikov in skupine kot celote dopol-

Zajčke za velikonočno okrasitev smo, kot večino izdelkov, naredili iz ostankov materiala.

njujemo z oblikami psihosocialne pomoči in podpore, ki jo zagotavlja ustrezno usposobljen strokovni kader.

Vključitev v program je prostovoljna in ni delovno razmerje. Poudarek je na delovni aktivnosti, pridobivanju, ohranjanju, razvijanju delovnih in socialnih spretnosti ter veščin. Aktivnosti proti prilagajamo posameznikovim psihofizičnim možnostim in interesom.

S potrditvijo standarda kakovosti EQUASS Assurance smo v SIJ ZIP centru utrdili pot zavezi po nenehnem izboljševanju in rasti ter vplivanju na spremembe v miselnosti o zaposlovanju invalidov v smislu osredotočenja na njihove potenciale, ne omejitve.

▾ OBNAVLJAMO ENERGIJO

Zimske igre

Jure Murko,
specialist za
korporativno
komuniciranje,
SIJ Ravne Systems
Foto: Nace Zavrl

Prava zima in pravo vzdušje: 4. SIJ Zimske igre

Na pustno februarsko soboto se je preko 200 sodelavcev, študentov in štipendistov družb Skupine SIJ – Slovenska industrija jekla zabavalo in družilo, središče dogajanja pa je bila ciljna arena pod koroškim smučiščem Poseka, kjer se je odločalo, kateri med nami je najspretnější na belih strminah. Več kot 50 zaposlenih – med njimi tudi nekaj pustnih mask – je pokazalo svoje smučarske in deskarske spretnosti na veleslalomski tekmi v kar petih kategorijah.

Podelili smo kar 18 glavnih nagrad: smučarjem in smučarkam v dveh starostnih kategorijah ter deskarjem. Posebne nagrade smo podelili tistima med moško in žensko konkurenco, ki sta potrebovala do cilja največ časa – a sta pri tem izkazala tudi največ jeklene volje, ter seveda najboljši pustni maski, ki se je spustila po smučišču. Manjše nagrade pa so si prislužili tudi najbolj vneti in najglasnejši navijači.

Vsem sodelavcem in sodelavkam, ki so si na tekmi prislužili stopničke in nagrade, iskreno čestitamo, vsem drugim se iskreno zahvaljujemo za udeležbo ter podporo smučarjem in deskarjem.

Gregor Adler, direktor družbe SIJ Ravne Systems, je poudaril pomen izvajanja in spodbujanja športnih dejavnosti v Skupini SIJ: »Sodelavcem Skupine SIJ in njihovim družinskim članom je vse leto na voljo veliko športnih aktivnosti za krepitev telesa, duha in jeklene volje. V okviru skupine deluje Športno društvo SIJ, ki skozi šport omogoča druženje vseh zaposlenih in družinskih članov. Ker pa smo tako zavezani športu, smo lani med prvimi evropskimi podjetji prejeli tudi certifikat za aktivna delovna mesta pod okriljem Evropske unije.«

Vrsta na startu in zadnje 'psihične' priprave tekmovalcev pred spustom. Na veleslalomski tekmi so svojo jekleno voljo dokazovali v petih kategorijah.

Za dodatno vroče vzdušje v ciljni areni so med tekoma dodobra poskrbele plesalke iz plesne skupine Ladies, večkratne evropske prvakinja v navijaškem plesu.

Letos je tekmovalo pet deskarjev. Dva je v boj za stopničke 'poslal' SIJ Ravne Systems in na koncu sta oba stala na odru: Mitja Vavdi je zasedel prvo mesto, Jure Murko pa tretje. Srebrno odličje si je pridescal Gorazd Ravnik iz družbe SIJ d.d.

Na Poseki so bili najvidnejši – in najglasnejši – navijači SIJ Acronija.

V kategoriji mlade po letih sta tokrat tekmovali le dve sodelavki: zmagala je Zala Logar iz SIJ Metala Ravne, podprvakinja pa je postala Katja Mramor Krumpak, SIJ d.d. Več 'mladih po letih' je bilo opaziti med navijačicami; upamo, da se jih bo prihodnje leto več ojunalo za spust.

Kondicijo so v dveh letih tekmovalnega premora očitno ohranjale 'mlade po srcih', ki so na stopničkih stale že na 3. SIJ Zimskih igrah. Ponovno sta slavili svoje uspehe Petra Mlinar in Maja Kobal iz SIJ Acronija, na tretjem mestu se jima je na stopničkih pridružila Brigita Rataj iz SIJ Metala Ravne.

Na najvišjo stopničko najbolj mešane ekipe zmagovalcev v kategoriji moški do 40 let je ponovno stopil Bojan Trost iz SIJ Metala Ravne, drugi je bil Damir Sadiković iz SIJ Acronija, tretji pa David Repnik iz SIJ Ravne Systems.

Pokoronski deža vu? Najvišja mesta med 'mladimi po srcu' so letos zasedli isti trije Korošci kot pred dvema letoma, in to v enakem vrstnem redu: zmagal je Hinko Pepevnik iz SIJ Metala Ravne, drugi je bil Bojan Potočnik iz SIJ Ravne Systems, bron pa si je prislužil Uroš Kočnik iz SIJ Metala Ravne.

Posebno nagrado sta si prislužila Majda Vrvnik iz SIJ Metala Ravne in Mirsad Čavčević iz SIJ Acronija, ki sta imela najslabši čas med vsemi, a sta s prijavo na igre, prihodom in spustom pokazala najbolj jekleno voljo.

Ker so igre potekale na pustno soboto, se je spodobilo, da smo izbrali tudi najboljšo masko. Na podlagi najglasnejšega aplavza je mag. Sara Wagner, vodja korporativnega komuniciranja Skupine SIJ, nagrado podelila 'kravici', po domače Marku Ogorevcu iz družbe SIJ d.d.

V ciljni areni je tekmovalce skupaj z DJ-jem spodbujala množica navijačev. Ni manjkalo ragelj, piščalk, zastavic in transparentov. Še posebno smo bodrili tiste, ki so v svoji borbivosti nesrečno pristali na zadnji plati ali zapeljali mimo vratc. A vsak je imel možnost za popravi izpit – na koncu se je namreč upošteval najboljši čas enega od dveh tekov.

PROGRAM 2023

TEK

- 9. Istrski maraton 16. april, Izola
- 41. Maraton treh src 20. maj, Radenci
- K24 trail 11.–13. avgust, Črna na Koroškem
- 11. Triglav tek september, Brdo pri Kranju
- Blitz Bovec maraton 16. september, Bovec
- Tekoške priprave september, oktober
(organizirana skupinska vodena tekaška vadba v sodelovanju z OKS)
- 27. Ljubljanski maraton 22. oktober, Ljubljana

KOLESARJENJE

- Pozdrav pomladi Portorož-Lucija 26. marec, Portorož
- Kolesarska tura ŠD SIJ 22. april, Koroška
- Maraton Franja 11. junij, Ljubljana
- Poli maraton junij, Ptuj
- Kolesarski maraton Tri srca avgust, Radenci
- Krejanov memorial avgust, Prevalje
- S kolesom okoli Uršlje gore september, Slovenj Gradec

NORDIJSKA HOJA

- Tečaj teka na smučeh (začetni in nadaljevalni) januar-februar
- Biatlon januar-februar, Pokljuka
- Tečaj nordijske hoje (začetni in nadaljevalni) marec/september
- 41. Maraton treh src (10 km) 20. maj, Radenci
- Pohod ob žici 4.–6. maj, Ljubljana
- Vinotour (11 km) 30. september, Svečina

4. Virtualni izziv ŠD SIJ (tek, kolesarjenje, hoja)

Skupaj zmoremo še več. Zato bomo tudi letos hodili, tekli in kolesarili za dober namen. Združeni pod sloganom **Delamo korake za male junake** bomo prispevali sredstva za otroke v naših lokalnih okoljih. V opredeljenem časovnem obdobju bomo prehodili, odtekli ali prekolesarili poljubno traso v svojem domačem okolju in skupaj zbirali kilometre, ki jih bomo pretvorili v evre za donacijo Skupine SIJ.

Izziv je primeren za vsakogar, saj ni tekmovalne narave, prav tako nima niti časovne niti dolžinske omejitve.

Dodatne informacije: sd.sij@sij.si

Prijavnica za članstvo je na voljo na intranetu Moj SIJ. Lahko pa nam tudi pišete po e-pošti in vam bomo prijavnico poslali.

Vljudno vabljeni, da se nam pridružite!

OBNAVLJAMO ENERGIJO

Andreja Kelemen,
koordinatorica
zalednih storitev,
SIJ d.d.

Ksenija Štrancar,
specialistka za
sponzorstva
in interno
komuniciranje,
SIJ d.d.
Foto: fotoarhiv ŠD SIJ

V 'špuri' ali po utrjeni progi, pa tudi na biatlonskem strelišču

Aktivnosti nordijske sekcije ŠD SIJ snežne navdušence dobesedno prebudijo iz zimskega spanja. Tudi letos so se člani ŠD SIJ v januarju in februarju urili v veščinah teka na smučeh v Ratečah in na Rogli, na Pokljuki pa so se ob teku na smučeh prvič lahko preizkusili tudi v biatlonskem streljanju z malokalibrsko puško. Za dodatno dozo adrenalina in vrhunsko izvedbo tečajev je kot vedno poskrbela naša ambasadorka jeklene volje Petra H. Majdič s svojo ekipo izkušenih inštruktorjev za nordijsko hojo in teka na smučeh: Tomažem Ošlakom, Nežo Rupnik in Špelo Matoz.

Zimska pravljica v Ratečah

Čeprav je bila temperatura krepko pod ničlo, so nas na popotovanju do Planice vseskozi prijetno božali sončni žarki.

Biatlonsko streljanje na Pokljuki

Športni center Pokljuka omogoča edinstveno doživetje biatlonskega streljanja, kot ga poznajo vrhunski športniki biatlonci. In seveda, to smo morali poskusiti. Pod strokovnim vodstvom smo streljali s športno malokalibrsko puško na posebej urejenem biatlonskem strelišču tik ob hotelu na Rudnem polju. »Upreš puško, nameriš in pritisneš,« so bili napotki inštruktorjev.

Puška je težka najmanj 3,5 kilograma. Tarče so okrogle in so od mesta streljanja oddaljene 50 metrov, sestavljene so iz petih črnih krogov na beli podlagi. Pri streljanju leže je premer kroga 4,5 centimetra, pri streljanju stoje pa 11,5 centimetra. Vsak tečajnik je imel na voljo 15 nabojev, deset nabojev smo izstrelili leže, pet pa stoje. Nekaterim je šlo streljanje odlično od rok, drugim malo manj. Vsi pa smo bili nad izkušnjo izjemno navdušeni.

Na Rogli smo z jekleno voljo rezali meglo

Čeprav smo na Rogli zaman čakali, da nas pozdravi sonce, smo neizmerno uživali in se zabavali.

V strnjeni koloni, namenjeni na lepše, smo počasi dosegli točko srečanja. Rateče so nas pozdravile s svežim zrakom, ekipa Petre H. Majdič pa z jutranjo kavico. Dobro razpoloženi smo sledili navodilom izkušene tekaške ekipe in hitro pridobili delovno temperaturo. Sledila je še pot v Planico v najlepšem možnem ambientu modrega neba, belega snega in toplega sonca. Vsak je dosegel svoj cilj, vsak je ujel delček sreče, ki se nam je ta dan nasmihala.

Majda Reberšak Iskra, SIJ d.d.

Tečaj teka na smučeh s Petro H. Majdič je bil odlično organiziran in izveden. Ob sproščenem vzdušju smo usvajali prvine tega čudovitega športa. S tako pozitivno osebo, kot je Petra, ki nam je predala ogromno zanimivih informacij in svojih izkušenj, je to šlo veliko lažje.

Toni Lah, SIJ Ravne Systems

SKOVANO ZA ODKLOP

Andrej Brumen - Dejde,
SIJ Metal Ravne
Aforistično šaržo 'na veliko' pa je Dejde naložil na
<https://www.facebook.com/andrej.brumen.3>.

Aforistična šarža

Po obiskih plastičnih kirurgov življenje postane bolj napeto.
V oblakih zida gradove, na tleh ne zna postaviti niti zidaka.
Tako goreče jo je ljubil, da je na koncu pogorel.
Včasih prideš do točke, ko moraš potegniti črto.
Krav ni molzla, je pa bike.

Modrujemo

Tam, kjer se križajo potrebe sveta in tvoji talenti,
tam je mesto tvojega poklica.

Aristotel

Močne in ostre besede so znamenje šibkih argumentov.

Victor Hugo

Moti se, kdor misli, da je kristjan, če hodi v cerkev.
Kakor ne postaneš avto, če hodiš v garažo.

Albert Schweitzer

Politik misli na naslednje volitve,
državnik na naslednjo generacijo.

James F. Clarke

Najboljše, kar lahko imamo na svetu, je biti doma.

Berthold Auerbach

Sudoku

		6	3	4	8		7	2
			1			9	6	
				7	6			
	6	4				7		
		1		6	7	3		
3		9		1		6	2	
							4	
								1
8							9	

8	1	5	7	3	4	2	9	6
4	2	7	6	8	9	5	3	1
6	9	3	5	2	1	8	4	7
3	7	9	8	1	5	6	2	4
2	8	1	4	6	7	3	5	9
5	6	4	2	9	3	7	1	8
1	3	2	9	7	6	4	8	5
7	4	8	1	5	2	9	6	3
9	5	6	3	4	8	1	7	2

Smeh je pol jabolka

Zmajčica

Žena potarna možu: »Dragi, imam tako suho
kožo, da se mi kar luske delajo.«

Mož jo potolaži: »Ne skrbi, pri zmajih je to normalno.«

Podaljšana življenjska doba

Znanstveno je dokazano, da moški, ki ne
sprašujejo: »Zakaj si to kupila?«, živijo dlje.

Vse je relativno

Micka se pritoži: »Danes imam slab dan, nič mi ne gre od rok.«

Tone pribije: »Če imaš slab dan, pomisli na žirafu z
vnetim grlom in stonogo s kurjimi očesi, lažje ti bo.«

Deficitarni kadri

Šef je jezen: »Janez, pa kje si ti, že dve
uri te iščem, pa te nikjer ni.«

Janez: »Ja, veste, šef, danes je dobrega delavca težko najti.«

▼ KRIŽARIMO PO MOŽGANIH

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke v reviji SIJ 4/2022, katere geslo je bilo **POGUMNO NAPREJ, so**

- Janko Žnidar, SIJ Metal Ravne
- Stanko Jehart, SIJ ZIP center
- Branimir Jablanović, SIJ, d.d.

Nagrajenci bodo prejeli zimske kape. Katere geslo smo izbrali v prvi letošnji številki? Sodelavci Skupine SIJ, napišite ga na pravilno rešeno križanko, pripišite svoje podatke (ime in priimek ter družba) in jo pošljite na naslov Uredništvo revije SIJ, Anja Potočnik, Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, do najkasneje **18. aprila 2023**. Tudi tokrat bomo s praktično nagrado razveselili tri izžrebance.

AVTOR: DRAGO RONNER.	STANJE SLEPEGA ČLOVEKA	VALJENJE	TEKOČINA ZA NARKOZO	PODOČNIK PRI PRAŠIČU	SLOVENSKI MOTO- KROSIST (MATEVZ)	DAVEK NA UVOŽENO BLAGO	VETRNI JOPIC S KAPUCO	EPINAL JE MESTO V LORENI, FRANCIJA.	NEVESTINA OPREMA	PREBIVALEC RIMSKE LJUBLJANE	STVAR, PREDMET	DEL GRELNE NAPRAVE, KI ODDAJA TOPLOTO	ONASSIS JE NEKDANJI GR. LADJAR (ARISTOTE- LES).	KRUŠNI OČE	PANELNA PLOŠČA	HRIBOVJE V JUŽGO- ZAHODNI SLOVENJI	
SVEČKA								AVSTRIJSKI SKLADATELJ (ALBAN)					RIM. BOG. PLODNOSTI NEKD. AM. KOŠARKAR (ALLEN)				
PAPEŠKA PALAČA V RIMU								PREBIVALEC ZDA ŽUŽELKA, KI PIKA									
ZAČETEK GESLA																	
ODPORNNA, MANJ RODNA PŠENICA					INDONEZIJ. IME ZA NO- VO GVINEJO LIČAR AVTO- MOBILOV						DEL PLUGA PRISTAŠ FEDERA- LIZMA						
OLEG TABAKOV				TVOREC SIKHIZMA MADŽARSKI SKLADATELJ (FRANZ)					NADZORNIK V STARI SPARTI REKA V AFRIKI					ZNAK ZA LITIJ ARHEOLOŠ- KO NAJDIŠČE V INDIJI			
KURIR				POČITNICE (ZASTARELO) PRAVEC								JUŽNOAM. BELOGLAVA OPIČA REKA NA SLOVAŠKEM					
ŽIVAHEN AMERIŠKI PLES						FRANCOSKI SLIKAR (FERNAND)	ČRTOMIR ZOREC RUŠ. LUKA OB ČRNEM MORJU			NEKDANJI AVSTRIJSKI NOVEC PODOBA, POSTAVA							
IVERSON JE AMERIŠKI KOŠARKAR.	SLOVENSKI PISATELJ (PAVLE)	IZCEDEK IGLAVCEV LUTKARICA AVČIN						OP. PEVKA BRATUŽ KACJAN NEKD. GRŠKI LADJAR							UMETNO VLAKNO AMERIŠKE PROIZVOD- NJE	ODRIV OD PODLAGE	
NADALJE- VANJE GESLA									MEHKO USNJE TANJA RIBIČ				ŠTRLECI DEL OBRAZA IZDELOVALEC ŠKAFOV				
SPLETKARKA												ŠTORKLJA UMETNI MEDNA- RODNI JEZIK					
DORIS DAY			PROSTOST		SVEDER ZA VRTANJE ČEPNIH LUKENJ					LIKALNIK SKANDI- NAVSKO MOŠKO IME							
UMETNOST				VRSTA FR. PREPROG MESTO V LORENI, FRANCIJA					VERDIJEVA OPERA SLUŽBUJOČA VOJSKA					OSKAR KOGOJ NJVSKA RASTLINA, ZABICA			
UDELEŽENEC RAVEA, REJVER						BARVILO KANA, HENA	KOVINSKO PIHALO DEL OBLA- ČILA ZA ROKO										NANAK JE TVOREC SIKHIZMA (GURU).
LATERAN JE PAPEŠKA PALAČA.	'RDEČI' PLANET	OTO PESTNER OVOJ			ŠPORTNA IGRA, KROKET FR. IGRALEC VENTURA							ALAIN DELON NAGNIJEN SVET, STRMINA			SL. GLEDA- LIŠKI IGRALEC IN REŽISER (OSIP)	DANSKA FILMSKA IGRALKA NIELSEN	
NADALJE- VANJE IN KONEC GESLA										SLOVENSKI PISATELJ (JANKO)	OKRASNA NAPRNSNA ZAPONKA ALOJZ REBULA						
BREZBAR- VEN PLIN OSTREGA VONJA								GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC KLEMEN RAMOVS						BOGASTVO GOZDOV LIDIJA OSTERC			
STARO IME ZA ATOMSKO SKUPINO TIOCIAN						SLIKAR AKVARELOV											
STOJALO						SVEČENIK, VEDEZ										KALANA DEŠČICA, SKODLA	

